УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2008
лютий

Чудотворна ікона Матері Божої у Крехівському василіянському монастирі св. Миколая

Перші чуда перед іконою почали відбуватися 2 липня 1688 року. Того дня священики А. Свідницький, Т. Вітошинський та І. Ковальський і багато парафіян побачили над монастирем вогненний стовп, який освітлював усю околицю, а на обличчі Матері Божої з'явилися сльози. Плач Пресвятої Богородиці на іконі тривав 4 тижні. Львівський єпископ Йосиф Шумлянський, побачивши це на власні очі та вислухавши під присягою свідків, 6 липня 1688 року проголосив Верхратську ікону Матері Божої чудотворною. У 1808 році її урочисто перенесено до монастря у Крехові.

Під час панування радянського режиму ікона перебувала у церкві св. Параскевії у Львові. З відродженням УГКЦ її влітку 1990 року повернено до Крехова. Тисячі прочан з усіх куточків України та з-за кордону спішать до Крехова, аби скласти в молитвах щирі слова подяки Господеві за численні ласки, які вони отримали за посередництвом Пресвятої Богородиці перед чудотворною іконою Матері Божої Верхратської.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА....3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ
НА ЛЮТИЙ....5
НА БЕРЕЗЕНЬ....6

о. Йосафат Андрій КОВАЛЬ, ЧСВВ
ЗАГАДКИ БІБЛІЇ....8

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ВЕНЕДИКТА XVI....11

ПРОГОЛОШЕННЯ РОКУ
ПОКЛИКАННЯ....13

В УГКЦ СТВОРЕНО НОВИЙ ЕКЗАРХАТ....16

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ПІДДИЯКОНСЬКІ ТА ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ....16

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
ЗАХИСТ ДОКТОРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ
«ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЧИН В УКРАЇНІ»....19

Ірина-Ізяслава КАРПИНЕЦЬ
ЄПИСКОП Й. ФЕДОРИК, ЧСВВ....20

Тарас ГАВРИШКО
СВ. ШАРБЕЛЬ ПРИБУВ ДО УКРАЇНИ....24

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
РІЗДВЯНА ВИСТАВА
ВАСИЛІЯНСЬКИХ СТУДЕНТІВ....24

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI
БУДЕ ПЕРШИМ ПАЛОМНИКОМ....26
ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI ПРО ЗАВДАННЯ СИНОДУ
ЄПИСКОПІВ....26
ЧИСЛЕННІ ВІРНІ
НА ПЛОЩІ СВЯТОГО ПЕТРА....27

МУЗИЧНЕ РІЗДВО У КНЯЖОМУ ЛЬВОВІ....28
ВІДКРИТО ТА ОСВЯЧЕНО ЦЕРКВУ-МУЗЕЙ....28

Ігор СКЛЕНАР
ХТО ВІН, СУЧАСНИЙ ЧИТАЧ «МІСІОНАРЯ»?....29

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
75 РОКІВ МОНАШОГО ЖИТТЯ....31

Констянтина МАЛИЦЬКА
ЗИМОВА КАЗКА....36

Любов ДІВЧУР
АНГЕЛУ ХОРОНИТЕЛЮ....36

Уляна ТИМЧУК
МАЛЕНЬКА КВІТОЧКА «МІСТИЧНОЇ ТРОЯНДИ»....37

Ігор ЯРЕМКО
ПОСТСВЯТКОВА РЕПЛІКА....38

«ГОСПОДЬ І Я»....39

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ....40

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «МНОГОСТРАЖДАЛЬНИЙ ІОВ»....41

МІСІОНАРЧИК
Наталія ЛЕХ
НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ. ДВІ СЛОВІ....42
ЛЮБИ ГОСПОДА БОГА ТВОГО....43
ЗАПИТАННЯ....44
НАМ ПИШУТЬ....44

Леся ВЕРХОВИНКА
ТО ЇМ ІСУСИК ДОПОМІГ....46

Наталія ЛЕХ
КРОСВОРД....50

БЛАЖЕННІ ГОЛОДНІ СПРАВЕДЛИВОСТІ

Ієромонах Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Христос рождається!
Славімо Його!

Зазвичай справедливість визначається як чеснота, згідно до якої кожний отримує те, що йому належиться, або ж правильне, об'єктивне, неупереджене ставлення до кого-небудь чи чого-небудь. По-справедливості, наприклад, хворим належить лікування і догляд, а це повинні забезпечити ті, хто має кращий стан здоров'я. У лютому ми відзначаємо день хворого власне для того, щоби збагнути, що турбота про слабких здоров'ям — це не наша з вами для них ласка, а звичайна вимога справедливості. Людям належить повага. Це справедливо, адже кожна людина як індивідуальне неповторне сотворіння Боже має святе недоторканне життя і ніхто не повинен його зневажати за будь-яких обставин. І якщо ми приносимо зі світу у свої сім'ї різноманітні світські конфлікти, ненависть чи злобу і виливаємо це все на своїх домашніх, які зазвичай цілком невинні — діємо несправедливо.

Справедливо буде, коли чиновник, який протратив чужі засоби для проживання, який безвідповідально ставився до виконання своїх обов'язків, залишить місце праці. Навпаки, несправедливо його обирати на ще один термін. Тому ми повинні керуватися раціями справедливості, а не тимчасовими власними уподобаннями, коли голосуємо на виборах.

Богу належить поклоніння. По-справедливості. Тому, коли відвідуємо Богослужіння, молимося, жертвуємо на Церкву чи, наприклад, на «Місіонар», чинимо справедливо і нікому не робимо жодної ласки. Наше єство, наше серце прагне справедливості і постійно очікує її. Саме

тому ми так чутливо реагуємо, коли несправедливість зачепить нас. Не завжди зауважуємо, як часто самі буваємо вкрай егоїстичними і несправедливими щодо інших.

З іншого боку, саме в тому полягає трагедія людини, що вона своїм егоцентризмом утворила навколо себе умови, в яких важко осягнути навіть найелементарніші засади справедливості. Західний світ, який часто хвалиться соціальною справедливістю, рівністю та повагою до життя кожної особи, з такою самою легкістю на законодавчому рівні топче природне і невід'ємне право кожної особи на гідне життя від моменту зачаття до часу природної смерті, приймаючи закони про аборти та евтаназію, тобто штучне переривання життя у випадку невиліковної хвороби чи «небажаної» вагітності. Не кажучи вже про побутові відносини, де зустрічаємо несправедливість на кожному кроці.

Кожний християнин повинен плекати у своєму серці чесноту справедливості. Інакше наша віра обмежиться тільки емоційними переживаннями близькості Бога або страхом перед Його карами, наше життя перетвориться на звичайне виживання в несприятливому середовищі, наша надія розвіється перед наступаючими силами зла і темряви. Плекати чесноту справедливості — це робити *вже* і *тепер* справедливі вчинки, свої думки і діла звіряти із засадами справедливості і навчатися цієї чесноти від Христа і Пречистої.

Знаємо, що не зможемо викорінити всі недоліки людської природи і людського суспільства. Але знаємо, що ми на правильному шляху, тому вправою у справедливості здобуваємо чисте серце і спокійне сумління. Християнин не мститься, а чинить справедливо. Тому вміє оцінити брак справедливості у суспільстві і вміє перетерпіти, коли її бракує. Тому Христос каже, що щасливі ті, які терплять несправедливість, не нарікають, а уповають на Бога і на Його справедливі присуди. Якщо так чинитимемо, осягнемо на землі те, про що каже Христос: «Блаженні голодні і спраглі справедливості, бо вони наситяться!» (Мт 5,6).

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Передплатний індекс — 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 27.01.2008 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва
Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівської обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені
за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2008

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Редакційна колегія:
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ

Літературна редакція:
Богдана ЩУРКО
Дизайн та комп'ютерна верстка:
Микола ЯЦКІВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

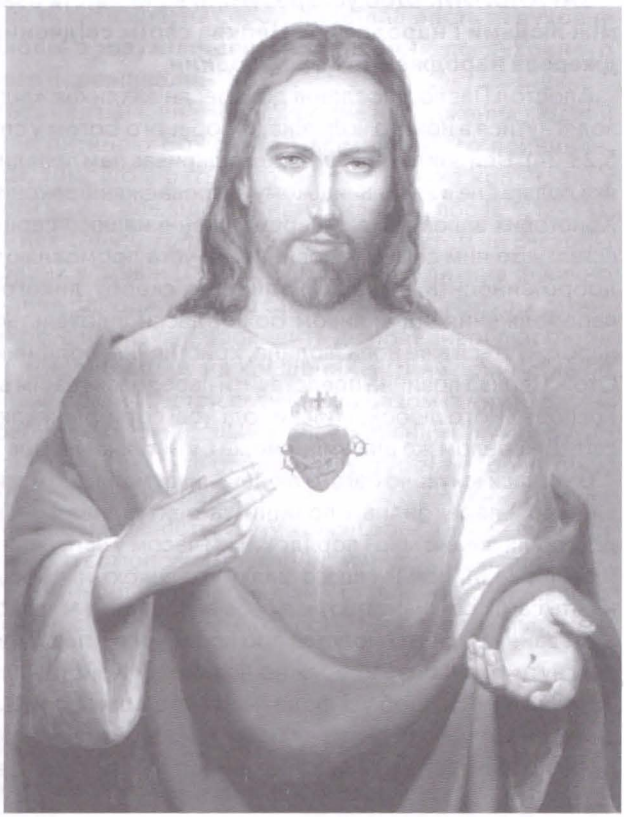

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб розумово неповносправних не вважали людьми другого сорту, а всі шанували їх і з любов'ю допомагали їм гідно переживати свою фізичну і суспільну ситуацію.

МІСІЙНИЙ: Щоб інститути богопосвяченого життя, які переживають великий розквіт у місійних краях, наново відкрили своє покликання до місії і, вірні радикальному виборові життя за євангельськими радами, великодушно свідчили і звіщали Христа у всіх закутках світу.

МІСЦЕВИЙ: Щоби батьки в Україні не заперечували проти того, щоби їхні діти обирали шлях духовної досконалості, вст упаючи в монаші чини і згромадження, а також, щоби вони молилися за численні та ревні духовні покликання.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб усі зрозуміли важливість взаємного пробачення і примирення між людьми і народами, а Церква своїм свідченням поширювала любов Христа, — джерела народження *нової людини*.

Апостол Павло у посланні до Ефесян закликає «відновлятися духом [нашого] розуму, і зодягнутися в нового чоловіка, створеного Богом у справедливості й святості правди» (Еф 5,23-24). Цей заклик насамперед відкриває нам правдиву перспективу наслідування Христа, яка полягає не в насильницькому запровадженні законів, які відповідали б зовнішнім ознакам Христових заповітів, а у переродженні нашого серця, тобто внутрішнього стану нашого єства: «Бо чим серце наповнене, те уста промовляють. Добра людина з доброго скарбу добро виносить, лиха ж людина зо скарбу лихого виносить лихе» (Мт 12,34-35). Це переродження під впливом Божої ласки відбувається настільки глибоко, що насправді народжується вже нова людина, християнин, подібний до Христа і здатний свідчити Істину. Отож Церква повинна представити передовсім своїм вірним, а також всьому світові Христа Господа і Його любов, і тільки тоді нові сотворіння, люди-християни, зможуть переродити світ. Джерелом же цієї зміни може бути тільки любов Христова.

В усі часи існувало багато людей, які думали, що насильним і безоглядним відстоюванням власних переконань і позицій та нехтуванням інших людей принесуть у суспільство довгоочікуваний мир і порядок. Тим часом у світі й далі вирували війни та воєнні поголоски (пор. Мт 24,6). Немає іншого шляху до спокою, ніж прощення. Часто люди не вміють прощати навіть самі собі, намагаються себе виправдати або забути про свої лихі вчинки. Не забуття, а упования на Бога і молитва про прощення — правдивий шлях людського життя. Це здатні осягнути ті, які беззастережно повірять у Христову любов і народяться до нового життя. Тому молімося, щоб усі люди на землі вчилися прощати один одного, щоб між народами зникали ворожнечі через взаємне прощення, щоби почав панувати мир у наших серцях, а Церква уміла дедалі більш правдиво свідчити Христову любов у світі.

МІСІЙНИЙ: Щоби християни, які в багатьох регіонах світу зазнають різного роду переслідувань за свою вірність Євангелію, підтримувані силою Святого Духа, продовжували відважно й одверто свідчити Слово Боже.

Іти за Христом — це, безперечно, наражати своє життя на небезпеку. Сам Він говорить, що Його учнів переслідуватимуть і вони скитатимуться по світу: «За Ім'я Моє будуть усі вас ненавидіти. А хто витерпить аж до кінця, той буде спасенний. А коли будуть вас переслідувати в однім місті, утікайте до іншого. Поправді кажу вам, не встигнете ви обійти міст Ізраїлевих, як прийде Син Чоловічий. Учень не більший за вчителя, а раб понад пана свого» (Мт 22-24). Навіть у здавалося би спокійному і толерантному європейському суспільстві християн починають морально переслідувати, як це було видно на прикладі протесту проти приїзду Святішого Отця до одного римського університету. В багатьох регіонах світу християни терплять фізичні переслідування і часто перебувають під загрозою смерті за свою вірність Євангелію. Але ми маємо тільки одну надію й допомогу — Божу ласку і силу Святого Духа. Тому молімося за всіх, хто переносить терпіння задля Євангелія, щоби Святий Дух дав їм сили й витривалості згідно до Христової обіцянки: «А коли вас водитимуть до синагог, і до

урядів, і до влад, не турбуйтеся, як або що відповідати чи що говорити, Дух бо Святий вас навчить тієї години, що потрібно казати!» (Лк 12,11-12).

МІСЦЕВИЙ: Щоби хресні батьки, як ті, які взяли на себе відповідальність за духовне виховання своїх похресників, глибше зрозуміли своє покликання до духовного батьківства і з більшою ревністю його переживали.

У Святій Тайні Хрещення відбувається надзвичайне, надприродне народження людини до нового життя, новохрещений стає дитиною Божою («А всім, що Його прийняли, владу їм дано *дітьми Божими* стати, тим, що вірять у Його Ім'я, які не з крови, ані з пожадливости тіла, ані з пожадливости мужа, але від Бога народились», пор Ів 1,12-13), новохрещений може до Бога звертатися *Отче, Тату*. А також стає братом чи сестрою численної родини Божих дітей, зібраних у Божій Церкві. Так само, як дитина фізично народжується у родині, від Духа людина народжується в безмежній сім'ї Божих дітей. Ця сім'я переймає опіку над нею, виховує її, навчає, провадить до правдивої любові та розуміння *родинної традиції*. Саме тому до храму на хрещення дитину приносять не тілесні батьки, а інші добрі християни, як брати і сестри батьків, які разом із ними, разом із цілою церковною спільнотою, перебирають спеціальну відповідальність за майбутнє цієї дитини. Очевидно, що хресні батьки не можуть перейняти всієї турботи про дитину, навіть за її виховання у вірі – це завдання біологічних батьків. Але у Хрещенні Церква через хресних переймає на себе співвідповідальність, тому хресні зобов'язані вносити до своєї *нової родини* дух християнського самопожертвування, миру, любові, злагоди. Молімося, щоб у нашому суспільстві було викорінено формалізм у ставленні до духовного батьківства, а кожний, хто приймає на себе таку відповідальність, переживав її глибоко згідно до вчення Святої Церкви.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА БЕРЕЗЕНЬ АПОСТОЛ АРХИП, ОДИН ІЗ СІМДЕСЯТИ (3 БЕРЕЗНЯ)

Апостол Архип був єпископом міста Колоси у Фригії. На Богослуження громада збиралася у домі Филимона і його благовірної дружини Агафії. Архип натхненно проповідував Євангеліє Христове і ревно провадив Церкву Божу. Під час гонінь на християн за імператора Нерона (58-64 роки) його разом з іншими християнами було передано на суд до прокуратора міста Артоклиса за проповідування віри. Після того, як апостол Архип перед своїми мучителями підтвердив свою віру, його по-звірячому порізали ножами. Свята Церква вшановує пам'ять Архипа — одного з сімдесяти апостолів — 3 березня.

■ *апостол АРХИП*

ЗАГАДКИ БІБЛІЇ

о. Йосафат Андрій КОВАЛЬ, ЧСВВ

ПЕРЕДМОВА

Багато людей, беручи в руки Біблію, читають деякі рядки, і відразу ж набожно запитують: що *мені* каже ця історія?

Але не зауважують, що перебувають в помилковій ситуації, тому що Біблія не є написаною безпосередньо для нас. Автори Священних Книг, пишучи свої твори, не мали на увазі нас, але інших осіб, інші спільноти та проблеми, які ті переживали. Тому, перше запитання «Що Біблія каже мені?» є помилковим. Це насправді друге запитання, яке ми повинні поставити. Найперше ми повинні спитатися: «Що автор хотів сказати до тих людей, до яких написав?», який намір, яку тему він мав на увазі, і тоді, маючи відповідь, зможемо поставити запитання: «А що *тепер* каже мені цей біблійний епізод?».

Отож, не знаючи, що автори хотіли сказати тим спільнотам, до яких зверталися безпосередньо, ніколи не зможемо дізнатися, що *мені* каже Біблія.

Один з найбільших внесків до біблійних досліджень — це допомогти відкрити у Священному Писанні те, що називається «наміром авторів», тобто, які були рації, що призвели до писання і яке послання вони хотіли передати. Завдяки цьому, сьогодні можна подолати помилкові висновки, які базуються на літературному, дослівному і фундаменталістичному читанні Біблії.

На превеликий жаль, багато християн, попри значний прогрес Католицької Церкви в дослідженні Священного Писання, все ж не ознайомлюються з найновішими висновками і теперішнім вченням, пропонованим Церквою для читання Біблії.

Ця серія статей пропонує читачам у простій, звичайній і приємній формі нові внески католицьких біблістів, щоби таким чином допомогти в читанні Священних Писань.

Маємо дуже багато цікавих тем, які, надіємося, зацікавлять наших читачів. Серед пропонованих будуть, наприклад, такі: Чому Писання називається Біблією? Скільки книг має Біблія? Ким же був едемський змій? Чи існував ковчег Ноя? Чому Ной прокляв свого сина, який бачив його нагим? Чому Бог наказав Авраамові принести в жертву свого сина Ісаака? Як вдалося Мойсеєві описати власну смерть? Що в Біблії сказано про інопланетян? та багато інших.

У кінці кожної теми буде додано деяку бібліографічну пораду для тих, хто бажає поглиблювати вивчення цієї проблеми; а окрім того серія запитань, над якими варто буде роздумувати і які повинні послужити для духовного збагачення кожного.

Більшість із запропонованих тем — це переклад з іспанської відомого аргентинського біблісти Аріела Алвареса Валдеса, який радо погодився і дозволив перекладати й видавати його книжки, за що йому велика вдячність.

■ *будівництво ковчегу НОЯ*

■ *майже кожна сім'я має у домі Біблію і читає її*

ЩО ТАКЕ БІБЛІЯ І ЧОМУ ЇЇ ТАК НАЗИВАЄМО

Всі ми, що називаємо себе християнами-католиками, маємо за основу своєї віри вчення Ісуса Христа і його послідовників. Ми багато знаємо про це. Але звідки ж ми про це довідуємося? На це запитання дуже легко відповісти, тому що кожна віруюча людина скаже, що для цього ми користуємося Біблією. Кожне вчення, щоби давати добрі плоди і тривати протягом певного часу, мусить мати якийсь засіб для поширення. Для нас, християн, таким найкращим і найголовнішим засобом є Біблія. Майже кожна сім'я має у своєму домі Біблію, читає її, розважає на нею і бере для себе духовний корм. Кожна людина, яка справді вірить щиро, з усієї душі, старається читати Біблію і якнайбільше користати з цього. Для такої людини Біблія є найліпшою книгою.

Що таке Біблія і яке її значення

Біблія — Книга книг, найважливіший, найбільше читаний, перекладений і коментований твір. Біблійні знання правлять за предмет спеціальної богословської науки. Ця наука досягла великого прогресу, особливо в наші часи, включаючи та органічно опрацьовуючи при цьому інші ділянки людського знання.

Біблія — це Священна Книга, в якій показано, як Бог протягом Історії Спасіння рятує свій народ. Біблію ми називаємо Книгою книг. В Біблії є показано створення Всесвіту, людини, всього, що є на землі. Біблія розповідає, як Бог постійно піклується про своє найкраще створіння — людину, яка не завжди є вірною Йому.

Біблію писали посвячені люди (агіографи, пророки) під виливом Святого Духа. Святе Письмо було писане єврейською, арамейською і грецькою мовами. Пізніше різні народи перекладали його на свої рідні мови.

Значення Біблії для людства надзвичайне. Не тільки тому, що з неї ми довідуємося про створення світу, про долю вибраного Ізраїльського народу, яким керував Бог, а також тому, що Біблія є нашою книгою, вона вчить нас, як ми повинні жити. Святе Письмо є нашим дороговказом, найкращим приятелем, що ніколи нас не зрадить, а завжди готовий допомогти нам у будь-якій ситуації. Врешті, Біблія є Божим Словом для людства.

Книги Біблії

Біблію ми поділяємо на дві великі частини — Старий і Новий Завіти, тобто Старий і Новий Союзи між Богом і людиною. У Старому Завіті маємо союз між Богом і Авраамом (Ізраїлем), а у Новому — союз, примирення Ісуса Христа через Його хресну смерть між Богом і

■ *АВРААМ та його народ*

людиною. Однак не можна відділяти Старий Завіт від Нового, бо вони є однією цілістю, один доповнює інший. У Старому Завіті бачимо передумови Нового (у пророцтвах і прообразах Ісуса Христа), а у Новому — Старий. Ці два Завіти є однією книгою. В Новому Завіті в Ісусі Христі довершується союз між Богом і людиною, який триватиме вічно.

Крім цього ми поділяємо Біблію ще на інші частини, які також містять у собі окремі книги. До таких частин належать: П'ятикнижжя, історичні книги, поетичні, пророчі (Старий Завіт); Євангелія, Діяння Апостолів, Послання Апостолів Павла, Якова, Петра, Йоана, Юди і Одкровення Йоана Богослова. Кожна з цих частин розповідає про певний період життя вибраного ізраїльського народу, точніше, — про Божу опіку над *своїм народом.*

Що таке Історія Спасіння

Історія Спасіння — це час, протягом якого Бог провадить до спасіння свій народ. Сама Біблія є Історією Спасіння. У ній ми відкриваємо історію спасіння людини від сотворення аж до остаточного відкуплення через хресну смерть Ісуса Христа та славне Воскресіння з мертвих. Історія Спасіння є також історією людини, бо ж спасіння є тільки для людини. Це спасіння може статись тільки за згодою і співпрацею людини, бо Бог не чинить нічого насильно, Він тільки пропонує людині і кличе її, а той, хто приймає цю пропозицію, зобов'язаний виконувати всі умови цієї пропозиції, тобто союзу зі своїм Богом-Творцем. При такій співпраці людини з Богом буде довершена досконало Історія Спасіння. А щоб вона була довершена, ми зобов'язані виконувати усі Божі умови, які встановлені тільки для нашої користі.

Людина і її призначення на землі

У Біблії сказано, що на шостий день Бог сотворив людину. Творення світу за шість днів не треба розуміти за нашим виміром часу. Тих шість днів — це шість періодів творення світу.

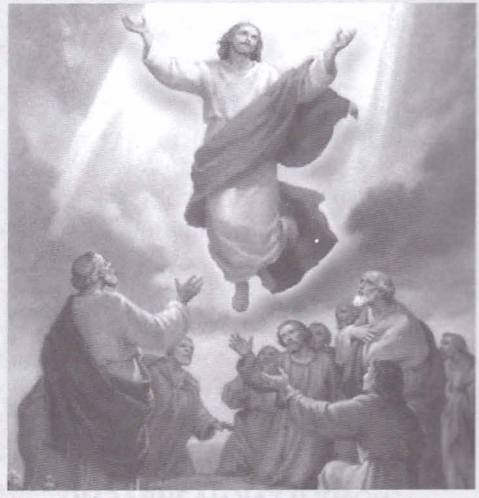

■ *Життя Христа — Історія Спасіння*

Головне, що Бог таки сотворив цей світ і не має значення, скільки часу і як Він його творив. Святе Письмо розповідає, що Бог сотворив людину на свій образ і подобу, а це означає, що сотворив її найкращою з усіх творінь. Він дав їй владу панувати над усіма іншими сотвореннями, бо для неї ж таки сотворив їх. Покликання до буття Адама і Єви також не треба обов'язково розуміти, що йшлося лише про одного чоловіка й одну жінку. Сьогоднішня біблійна наука навчає, що то могла бути й певна група людей, сотворених Богом.

Бог сотворив людину не тільки для того, щоби вона панувала над іншими сотвореннями, була господарем Едему (райського саду). Він сотворив її для того, аби вона пізнавала Бога, прославляла Його як свого Творця і найкращого добродія, щоби вона вічно перебувала з Ним у злуці. Хоча людина згрішила, та Бог не позбавив її свого милосердя. Та тепер людина зобов'язана здобути, привернути собі втрачене. Вона мусить праведним життям заслужити собі це. Уже в Едемському саду Бог пообіцяв послати Месію, Спасителя. Він послав Його, а Той відкупив людину.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ВСЕЛЕНСЬКОГО АРХИЄРЕЯ ВЕНЕДИКТА XVI

(Переклад здійснено українською редакцією Радіо Ватикану)

Дорогі брати й сестри!

«Святий день засяяв для нас». День великої надії: сьогодні народився Спаситель людства! Народження дитини зазвичай приносить світло надії тим, які трепетно на неї очікують. Коли Ісус народився у Вифлеємській печері, «велике світло» з'явилося на землі; велика надія увійшла до серця тих, які Його чекали: «lux magna» («велике світло»), співаємо у літургії, що відправляється у день Різдва. Очевидно, воно не було «великим» згідно до розуміння цього світу, тому що його побачили лише Пречиста Діва Марія, св. Йосиф і деякі пастухи, пізніше Царі-Мудреці, старець Симеон, пророчиця Анна: ті, кого Бог наперед обрав. Однак у таємничості та тиші цієї святої ночі, засяяло для кожної людини ясне і незахідне світло, у світ прийшла велика надія, що приносить щастя: «Слово стало тілом і ми славу Його бачили» (Ів. 1,14).

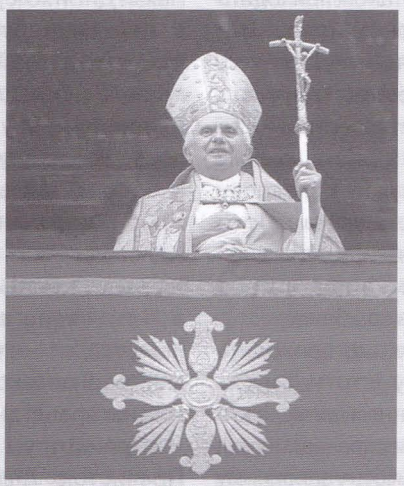

■ *папа ВЕНЕДИКТ XVI*

«Бог є світлом, — стверджує святий євангелист Іван, — і темряви немає в ньому» (1 Ів. 1,5). У Книзі Буття читаємо, що коли був створений всесвіт, «Земля ж була пуста й порожня та й темрява була над безоднею». «І сказав Бог: «Нехай буде світло!» І настало світло» (Бт. 1,2-3). Творче Боже Слово є Світлом, джерелом життя. Усе постало через Logos (Слово) і ніщо, що постало, не постало без нього (пор. Ів. 1,3). Ось чому усі створіння в своїй основі є добрими і мають на собі відбиток Бога, іскру Його світла. Однак, коли Ісус народився з Діви Марії, саме Світло прийшло на світ: «Бог від Бога, Світло від Світла», визнаємо в «Символі Віри». В Ісусі Бог прийняв те, чим не був, залишаючись тим, ким був: «Всемогутність увійшла в дитяче тіло і не була позбавлена управління всесвітом» (пор. св. Августин, Проповідь 184, 1 на Різдво). Той, Хто є творцем людини, став людиною, щоб принести світові мир. Саме тому різдвяної ночі ангельські хори співають: «Слава на висотах Богу й на землі мир, людям його вподобання» (Лк. 2,14). «Сьогодні ясне світло зійшло на землю». Світло Христове є носієм миру. Під час нічної різдвяної Літургії євхаристійне богослужіння розпочинається саме цим гімном: «Сьогодні справжній мир зійшов на нас із неба» (Антифон входу). Більше того, лише «велике» світло, що з'явилося у Христі, може подарувати людям «справжній» мир: ось чому кожне покоління покликане прийняти Його, прийняти Бога, який у Вифлеємі став одним із нас.

Ось це і є Різдво! Історична подія і таємниця любові, що понад дві тисячі років кидає виклик чоловікам та жінкам кожної епохи і кожного місця. Це є святий день, у якому сяє «велике світло» Христа, що приносить мир! Очевидно, щоб його розпізнати, прийняти, потрібна віра і покора. Покора Пречистої Діви Марії, яка повірила Господньому слову і першою, схилившись над яслами, поклонилася Плоду свого лона; покора св. Йосифа, праведного чоловіка, який мав відвагу віри і вибрав бути послушним Богові, замість того, щоб захищати свою репутацію; покору пастухів, вбогих і невідомих нікому пастирів, які прийняли вістку

небесного посланця і поспішно прийшли до яскині, де знайшли немовля, і, повні здивування, поклонилися Йому, прославляючи Бога (пор. Лк. 2,15-20). Малі, вбогі духом, — ось головні дійові особи Різдва, вчора і сьогодні, постійні головні дійові особи Божої історії, невтомні будівничі Його Царства справедливості, любові й миру.

У тиші Вифлеємської ночі народився Ісус і Його прийняли дбайливі руки. А тепер, у цьому нашому Різдві, в якому й далі звучить добра новина Його спасенного народження, хто готовий відкрити Йому двері серця? Чоловіки та жінки нашого часу, і до нас також приходить Христос, щоби принести світло, Він приходить, щоб подарувати нам мир! Але хто, серед ночі сумнівів і непевності, чуває з пильним і відкритим у молитві серцем? Хто чекає досвітньої зорі нового дня із палаючим полум'ям віри? Хто має час слухати Його слово і дозволяє, щоб його огорнув чар Його любові? Так! Його послання миру є для всіх; Він приходить до усіх, щоб віддати Себе самого — впевнену надію на спасіння.

Нехай же Христове світло, що приходить просвітити кожну людську істоту, зможе нарешті заясніти і стати утішенням для всіх, хто перебуває в темряві злиднів, несправедливості, війни; тим, кому і досі відмовляють у законному прагненні до впевненішого існування, здоров'я, освіти, стабільної праці, повнішої участі у громадському і політичному житті, без жодного пригноблення, під захистом від умов, які принижують людську гідність. Жертвами кривавих збройних конфліктів, тероризму, будь-якого роду насильства, що спричиняють нечувані страждання цілим народам, є особливо найвразливіші верстви населення — діти, жінки, люди похилого віку. У той час, коли етнічні, релігійні і політичні напруження, нестабільність, суперництво, протистояння, несправедливість і дискримінація руйнують життя багатьох країн, загострюються також і міжнародні стосунки. І у світі постійно зростає кількість мігрантів, біженців, евакуйованих унаслідок стихійних лих, які часто є наслідком тривожного порушення рівноваги навколишнього середовища.

У цей день миру думка лине передовсім туди, де лунає гуркіт зброї: до страждальних земель Дарфуру, Сомалі та півночі Демократичної Республіки Конґо, до кордонів між Ерітреєю та Ефіопією, до всього Близького Сходу, зокрема до Іраку, Лівану та Святої Землі, до Афганістану, Пакистану і Шрі-Ланки, до Балканського регіону і до багатьох інших «гарячих точок», часто, на жаль, забутих. Нехай Дитятко Ісус принесе потішення тим, хто зазнає випробувань, і надихне керівників урядів мудрістю й відвагою шукати і знаходити гуманні, справедливі рішення. На спрагу сенсу і цінностей, яку відчуває сучасний світ, на пошук добробуту і миру, яким позначене життя всього людства, на очікування вбогих Христос, правдивий Бог і правдива Людина, відповідає Своїм Різдвом. Нехай окремі особи і народи не бояться пізнавати і приймати Його: з Ним «ясне світло» осяює горизонти людства, з Ним починається «святий день», який не знає заходу. Нехай це Різдво буде для всіх насправді днем радості, надії і миру!

«Прийдіть усі поклонитися Господеві»! З Пречистою Дівою Марією, св. Йосифом, пастухами, Царями-мудрецями і хорами незліченних покірних шанувальників новонародженого Дитятка, які протягом сторіч прийняли таємницю Різдва, також і ми, брати й сестри з усіх континентів, дозвольмо, щоб світло цього дня поширилося усюди: щоб увійшло до наших сердець, освітило і зігріло наші домівки, принесло спокій і надію нашим містам, подарувадо мир світові. Таким є моє побажання усім вам, що слухаєте мене. Побажання, яке стає покірною і довірливою молитвою до Дитятка Ісуса, аби Його світло розвіяло всіляку темряву з вашого життя і наповнило вас любов'ю і миром. Нехай Господь Бог, милосердне обличчя Якого засяяло в Христі, наповнить вас своїм щастям і вчинить вістунами Його доброти. Радісного вам Різдва!

ПРОГОЛОШЕННЯ
ВІРНИМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ 2008 РОКУ БОЖОГО РОКОМ ХРИСТИЯНСЬКОГО ПОКЛИКАННЯ

**Всечеснішим і преподобним священнослужителям,
преподобним ченцям і черницям,
дорогим у Христі братам і сестрам**

Дорогі у Христі!

1. Життя людини дуже багатогранне. Хотілось би замислитись над усіма його аспектами, але це неможливо, тому в церковному, як і світському житті ми присвячуємо окремі роки особливим темам, що їх уважаємо важливими для повнішого розуміння нашого життя в певний час. Так, рік 2007 ми присвятили темі молоді, бо в ньому мав відбутися Патріарший Собор на тему «Молодь у Церкві третього тисячоліття». Роздумуючи над тематикою року, що минув, та над її важливістю, ми, Владики Української Греко-Католицької Церкви, зібрані на Синоді у вересні – жовтні 2007 року, вирішили звернути особливу увагу вірних нашої Церкви на тему покликання. Вживаючи в щоденному спілкуванні слово «покликання», ми маємо звичайно на думці священичий і чернечий стани. Та й у наших церквах, коли молимось за покликання, також майже завжди вказуємо винятково на ці дві категорії. Не бажаючи жодним чином понизити дуже особливий характер покликань до священнослужіння й монашества, наш Синод мав на меті 2008 року звернути увагу Церкви на покликання в широкому значенні цього слова, тому окреслюємо його тему словами «християнське покликання», щоб охопити всі можливі роди покликань, якими Небесний Отець обдаровує своїх дітей.

2. Бажаю від імені єпископату Української Греко-Католицької Церкви не тільки формально, офіційно розпочати 2008 рік як Рік християнського покликання, а й загально окреслити проблематику, яку охоплює ця тема. Передусім хочу звернути вашу увагу на ті численні роди покликань, відкритих для нас, на саме поняття покликання як Божого дару і нашої відповіді, яку ми повинні дати на Господнє запрошення. Крім того, доручаю єпархіальним і митрополичим комісіям в Україні та на поселеннях опрацювати цю широку тематику відповідно до їхніх завдань, щоб наприкінці цього благословенного року ми змогли отримати не тільки збірник із описом проведених заходів, а щось значно більше – своєрідний дороговказ, як ми повинні ставитися до свого покликання.

3. Тема покликання стосується кожного з нас особисто. Кожен із нас через своїх батьків отримав від Господа дар життя. Це означає, що ми народилися з Божої любові, що Він хоче, аби ми існували. І кожна людина як витвір Божої любові є неповторною, єдиною; кожна людина має призначення чи якесь особливе запрошення від Господа Бога посісти певне місце в людській спільноті і на тому місці за допомогою всіх інших Господніх дарів терпеливо виконати своє завдання, щоб почути від Нього слова: «Слуго добрий і вірний, у малому ти був вірний ... увійди в радість пана твого» (*див.* Мт. 25,21). Такі Господні слова повинні бути заключним акордом нашого життя.

4. Господь Бог, Творець Всесвіту і кожної людини, заздалегідь, ще перед нашим народженням передбачає для нас якесь місце в житті людської спільноти, в тому просторі й часі, які Він вибрав для нас. Прекрасним прикладом цього є життя пророка Єремії, про якого кажуть: «Перш ніж ж Я уклав тебе в утробі, Я знав тебе; і перш ніж ти вийшов з

лона, освятив я тебе; пророком для народів Я тебе призначив» (*див.* Єр. 1, 5).

5. Тут також варто згадати про роль, яку в житті й покликанні кожної людини відіграють її батько та мати, бо вони також виконують своє дуже важливе покликання. Часом люди дещо легковажно ставляться до подружнього життя, як до чогось буденного, нецікавого, мовляв, людина одружилася, не стала кимось важливішим — священиком чи монахом. Це неправильний підхід. Бути батьком чи матір'ю, а насамперед творити християнське подружжя — це вже покликання. Коли в християнській сім'ї народжується дитина, батьки повинні серйозно поставитись до того, що Господь доручає їм, цьому чоловікові й цій жінці, належно виховати цю дитину і допомогти їй у свою чергу пізнати своє покликання, докласти зусиль, аби вона усвідомила, що має в житті особливе місце, особливе завдання. Опрацювати проблематику глибокого усвідомлення власного покликання з боку батьків і виховання до покликання дітей запрошуємо Митрополичу Комісію у справах сім'ї.

6. Відтак, підростаючи, дитина починає замислюватися над тим, що їй робити в житті, планує, як можна втілити свої бажання, свої ідеали. Вона може бути покликаною до священства, монашества чи, як найчастіше буває, до виконання безлічі інших завдань, що їх потребує людська спільнота, аби задовольнити всі свої оправдані потреби. Це немовби друга надзвичайно важлива фаза, коли людина приймає рішення щодо свого життєвого шляху. У цей період життя зроджується усвідомлення власної гідності, вартості як повноцінного члена людської спільноти, як когось, кому доручено виконати особливе завдання, що його ніхто інший не виконає. На цьому етапі важливо зрозуміти, що це не вибір способу заробітку грошей, а щось значно глибше й цінніше, що, з одного боку, приносить людині задоволення, а з іншого — дає змогу виконати те завдання, яке приготував для неї Господь. Цією дуже широкою проблематикою повинна зайнятися Комісія у справах молоді.

7. Питання покликання не можна вважати закритим, коли людина вже вибрала якийсь життєвий шлях і починає ним іти. Покликання — це виклик, який потрібно гідно прийняти, довести до завершення, відповідно до тої людської гідності, якою Господь її наділив. Його треба виконувати витривало, не «перескакуючи» легкодушно з одного шляху на інший, особливо якщо це впливатиме на буття інших людей. Над цією темою має попрацювати Комісія у справах мирян.

8. Проблематика покликання охоплює все життя народу й Церкви. Це велике поле, на якому відкривається безліч можливостей соціального служіння Церкви, праці для спільноти, що може виявлятися в різноманітний спосіб і в різних професіях. І кожне це завдання, хоч би яке воно було — більше чи менше помітне — важливе для гармонійного задоволення всіх потреб спільноти. Цю ділянку, крім вищевказаних комісій, доручаємо Комісії у справах культури.

9. Освіта, наука, культура в широкому розумінні створюють атмосферу здорової спільноти, в якій задоволені всі основні потреби людського життя. У зв'язку з тим, що кожна людина здійснює своє завдання на широкому тлі спільноти, потрібно залучити до роботи Комісію «Справедливість і мир», яка б розглянула стосунки людей як членів суспільства і носіїв права.

10. Отже, покликання — це надзвичайно широка тематика, навіть якщо розглядати її лише в рамках життя мирянина. Безумовно, тут треба згадати про ще один важливий елемент — покликання мирянина освячувати світ. Над цим повинна працювати комісія, яка вчить нас глибше пізнавати правди нашої віри — Комісія в справах катехизації, а також відділ, який займається виробленням богословського розуміння нашого існування, його походження й мети на підставі Божого об'явлення.

11. Словом, перелічені комісії в тісній

співпраці повинні створити образ того шляху, що ним ми мали б рухатися вперед і досягати такого стану, в якому знайшли б себе, зрозуміли своє місце й усвідомили, що здійснюємо своє покликання для служіння ближнім. Здається, досі нам бракувало такого розуміння зазначеної теми, змісту життя людей, яких ми називаємо мирянами.

12. Крім «життя у світі», є ще два види покликання, опрацьовані значно краще. Перше — покликання до священства. Це особливе покликання від Господа для служіння спільноті. Священик покликаний не тільки на те, щоб освячувати свою душу, а передусім щоб служити людям. Для розуміння цього покликання священик має бути солідно підготовленим: прагнути духовного зростання, мати відповідний рівень освіченості, поглиблювати свою культуру. Зі свого боку, люди, яким він служить, повинні розуміти цінність священства, виявляти до цього стану життя відповідну пошану, заохочувати й підтримувати в їхніх стараннях тих молодих людей, у яких виявляє себе покликання до священства. План плекання священичих покликань, виховання їх до всебічної зрілості, підтримка їх у належному сповненні священнослужіння доручаємо Комісії в справах освіти і життя священика.

13. Крім покликання до священства, Господь Бог кличе душі в особливий спосіб бути свідками життя з Богом і в Бозі. Це монахи, монахині — люди, які публічно через свої обіти заявляють, що вони бажають бути носіями чеснот, дуже важливих для християнського життя і будування християнської громади. Таке покликання має два аспекти. З одного боку, це праця над собою, щоб євангельські правди якнайкраще здійснювалися в житті даної особи. А з другого боку, щоб через молитву і виконання євангельських правд служити прикладом для цілої громади, освяченням через молитву, зразком через боговгодне життя. Інколи люди впевнені, що жити побожно, виконувати всі Божі заповіді неможливо. Богопосвячене життя, яке відповідає певним правилам окремої монашої спільноти, має переконати людську спільноту, що євангельські заповіді не є понад наші сили, що ми можемо їх здійснювати — звісно, з Божою допомогою. У прадавній традиції нашої Церкви богопосвячені особи уважаються немовби самим серцем християнської громади. Забезпечення належного трактування покликання до богопосвяченого життя на всіх рівнях нашої церковної громади та підтримку в здійснюванні цього покликання доручаємо опіці Комісії в справах монашества.

14. Замислившись над різними аспектами християнського покликання, думаю, що кожен із вас тепер зрозуміє, чому єпископи Української Греко-Католицької Церкви, зібрані на Синоді, вибрали цю тему на рік, що сьогодні починається. Тому просимо всіх Вас, шановні й дорогі члени нашої Церкви, більше й глибше застановлятися над змістом і важливістю розуміння християнського покликання та усердно молитися, щоби Божі дари покликання, так щедро розсипані в нашому народі, приносили належний плід. Нехай ніхто з нас не злегковажить у собі чи в ближньому цей Божий дар. Різні комісії, які ми перерахували вище, та всі інші, які займаються різними аспектами нашого церковного й суспільного життя, своєю відданою працею підтримувати всі заходи, які будуть служити, щоб від початку свого життя і аж до його завершення ми могли якнайкраще поблагодарити Бога за Його дар покликання, послужити ближньому й освятити власні душі і світ навколо нас.

Благословення Господнє на вас!

В імені Синоду Єпископів

+ЛЮБОМИР

Дано 1 січня 2008 року Божого у місті Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового

В УГКЦ СТВОРЕНО НОВИЙ ЕКЗАРХАТ І ПРИЗНАЧЕНО ПЕРШОГО ЕКЗАРХА

15 січня 2008 року у Ватикані було повідомлено про те, що Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив рішення Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви про заснування нового архиєпископського екзархату в м. Луцьку та про призначення о. Йосафата Олега Говери, священика Тернопільсько-Зборівської єпархії, першим екзархом, уділяючи йому титулярний престол Цезаріани.

Новий екзархат називатиметься «Волинський» і до нього входитимуть Волинська й Рівненська області. Осідок екзарха буде у Луцьку. Його створено на підставі рішення Синоду Єпископів УГКЦ Верховним Архиєпископом, як і Донецько-Харківський та Одесько-Кримський екзархати. Тому ці екзархати називаються архиєпископськими. По суті, це означає, що вони діють від імені Верховного Архиєпископа і є йому підзвітні.

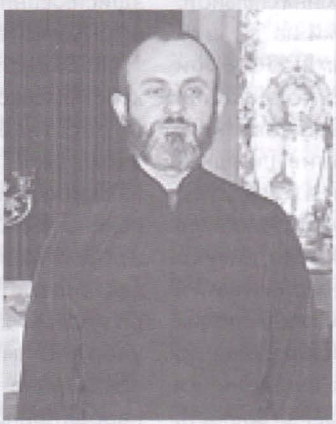

■ *новопризначений екзарх*

Єпископ-номінат Йосафат Олег Говера народився 12 вересня 1967 року в Івано-Франківську. Після закінчення середньої школи навчався у підпільній духовній семінарії. 30 травня 1990 року був рукоположений на священика і призначений настоятелем парафії Святих Володимира і Ольги смт. Велика Березовиця біля Тернополя.

З 1996 по 1999 року навчався у Люблінському католицькому університеті. Після цього був віце-ректором Вищої духовної семінарії імені Йосифа Сліпого у Тернополі. Впродовж 2004-2007 років навчався у Папському Східному інституті у Римі (Італія), де здобув ліценціат з пасторального богослов'я. Відтак о. Йосафат Говера виконував обов'язки ректора духовної семінарії імені Йосифа Сліпого. Крім української, володіє російською, польською, італійською та німецькою мовами.

Департамент інформації УГКЦ

ПІДДИЯКОНСЬКІ ТА ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН

о. Дионисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ

Радісна подія відбулася 30 грудня 2007 року у львівському василіянському храмі св. Онуфрія. Сюди, на запрошення протоігумена о. Йоанікія Чверенчука прибув владика Діонісій Ляхович,ЧСВВ, куріяльний єпископ Верховного Архиєпископа УГКЦ, щоб уділити дияконські свячення сімом братам-василіянам. Ось імена новопоставлених дияконів.

■ *новодиякони з владикою Діонісієм*

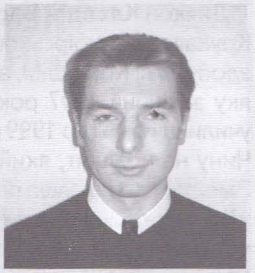

Диякон **Юліан Іван Хомечко** народився 7.07.1982 року в с. Коти Яворівського р-ну Львівської обл. Після навчання у 1988-1997 роках у школі в рідному селі вступив до Бучацького історико-філософського ліцею ім. св. Йосафата, який закінчив у 1999 році, здобувши середню освіту. У серпні цього ж року вступив на новіціят у Крехівському василіянському монастирі св. Миколая. Перші обіти склав у серпні 2001 року, після чого навчався один рік у Василіянському інституті в Золочеві, а з осені 2002 — у Теологічному Інституті в м. Перемишлі (Польща), де зараз є студентом 6-го курсу. 19.08.2006 року склав вічні обіти у Василіянському Чині.

Диякон **Йосиф Ігор Кралька** народився 16.08.1982 року в с. Бобулинці Бучацького р-ну Тернопільської обл. Після закінчення школи у рідному селі вступив 1997 року до Бучацького історико-філософського ліцею ім. св. Йосафата, яке закінчив у 1999 році, здобувши середню освіту. У серпні цього ж року вступив до Крехівського новіціяту Отців Василіян, а по складенні перших обітів у 2001 році один рік навчався у Василіянському інституті, що в Золочеві. З вересня 2002 року навчається у Теологічному Інституті в м. Перемишлі (Польща), 19.08.2006 року склав у Гошеві вічні чернечі обіти. Зараз є студентом останнього, 6-го курсу Інституту в Перемишлі.

Диякон **Августин Андрій Запоточний** народився 18.05.1981 року в с. Яблунька Богородчанського р-ну Івано-Франківської обл. Неповну середню освіту здобув у рідному селі, а середню — у 1996-1998 роках в с. Пороги. Навчався один рік в Івано-Франківській греко-католицькій семінарії, а у вересні 1999 вступив до Василіянського Чину. Після закінчення Крехівського новіціяту і складення у серпні 2001 року перших обітів перебував один рік у монастирі св. Онуфрія у Львові, а потім один рік — у монастирі Співстраждання Пресвятої Богородиці у м. Перемишлі (Польща). Вічні обіти склав у серпні 2006 року, а з вересня 2003 — навчається у Теологічному Інституті в м. Перемишлі (Польща), де зараз є студентом 5-го курсу.

Диякон **Теодор Богдан Лев** народився 20.08.1965 року у с. Березець Городоцького р-ну Львівської обл. Неповну середню освіту здобув у рідному селі, а повну середню — у Переможненській середній школі. У 1984-86 роках проходив військову службу, а потім працював машиністом автомобільного крана. З 1990 до 1992 допомагав у відбудові Львівського монастиря св. Онуфрія. Восени 1992 року вступив до Крехівського новіціяту Отців Василіян, а після складення 25.06.1995 року перших чернечих обітів вивчав філософію у Василіянському інституті в Золочеві. Згодом був переведений до Канади, де в 1998-2000 роках вивчав англійську мову та почав вивчення богослов'я у м. Едмонтоні. У 2002-2005 завершив програму богослов'я в Івано-Франківській теологічній академії. Вічні обіти у Василіянському Чині склав 12.08.2007 року. На даний час виконує служіння у монастирі св. Онуфрія, що у Львові.

Диякон **Клавдій Василь Марунчак** народився 2.07.1980 року в с. Крукавець Самбірського р-ну Львівської обл. Неповну середню освіту здобув у с. Конюшки, а з 1995 навчався у с. Погірці, спочатку у школі, яку закінчив 1997 року, а потім у вищому професійно-технічному училищі № 76 (до 1999 року). Цього ж року вступив до Василіянського Чину на новіціят, який провів у монастирі в Малому Березному на Закарпатті. Склавши перші обіти у серпні 2001 року, один рік навчався у Василіянському інституті в Золочеві. З вересня 2002 року навчається у Теологічному Інституті у Перемишлі. Зараз є студентом 6-го курсу. Вічні чернечі обіти склав 19.08.2006 року у Гошівському монастирі.

Диякон **Йоан Ростислав Школик** народився 13.11.1974 року у м. Жовкві Львівської обл. Навчався у школі в м. Жовкві з 1981 до 1989, а потім у Сопошинській середній школі, яку закінчив 1991 року, здобувши середню освіту. У 1991-1992 навчався у Львівському СПТУ № 12, де здобув спеціальність столяра. У 1992-1994 роках проходив військову службу, потім працював. У листопаді 2000 року вступив до Василіянського Чину, новіціят пройшов у Крехівському монастирі, перші обіти склав 28.08.2002 року, а професію довічних обітів — 26.08.2007 року. З осені 2002 навчається у ВІФБС у Брюховичах, зараз є студентом 6-го курсу.

Диякон **Михаїл Ярослав Станко** народився 21.10.1976 року у с. Зарічево Перечинського р-ну Закарпатської обл. Навчався у школі рідного села, а в 1991-1994 роках — у СПТУ № 13, де здобув середню освіту та спеціальністю автослюсара. У 1994-1996 роках проходив військову службу, потім працював. 7.04.2001 року вступив до Василіянського Чину, а після закінчення новіціяту у Малоберезнянському монастирі св. Миколая 19.08.2002 року склав перші чернечі обіти. З осені 2003 навчається у ВІФБС у Брюховичах, зараз є студентом 6-го курсу. Довічну професію склав 19.08.2007 року.

У святковій архиєрейській Літургії останньої неділі минулого року взяли участь, окрім владики Діонісія, також протоігумен о. Йоанікій Чверенчук, ЧСВВ, ректор Українського католицького університету о. д-р Борис Гудзяк, ректор ВІФБС у Брюховичах о. Роберт Лисейко та інші священики, а також рідні і знайомі самих новодияконів, співбрати по Чину. Співав хор студентів з Василіянського інституту в Брюховичах.

У своїй змістовній проповіді владика вказав на суть і гідність дияконського звання, причому звернув увагу на дві якості, які, за думкою митрополита Й. В. Рутського, мають характеризувати ієромонахів-василіян: святість життя і вченість. Служіння (дияконія) вивищує людину і є наслідуванням прикладу, що його дав нам Ісус Христос, який прийшов не на те, щоб Йому служили, але служити і віддати своє життя за багатьох.

На закінчення Літургії Кир Діонісій Ляхович звернувся до новодияконів та їхніх батьків, які згодились, аби їхні діти служили Господеві в монастирі, склав їм свої сердечні побажання, а також переказав вітання від Блаженнішого Любомира Гузара, Глави УГКЦ, і привітав усіх з наближенням Різдва Христового та Нового року.

Протоігумен о. Йоанікій Чверенчук подякував владиці Діонісію за те, що уділив дияконські свячення, а також за проповідь Божого слова, а новодияконам побажав бути добрими служителями на Божу славу та добро Божого народу. Також до присутніх, зокрема до новодияконів, їхніх родичів та прибулих гостей, звернувся з коротким словом ректор Українського Католицького Університету о. д-р Борис Гудзяк.

ЗАХИСТ ДОКТОРСЬКОЇ ДЕСЕРТАЦІЇ «ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЧИН В УКРАЇНІ»

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

25 грудня, в день Святого Різдва за григоріанським календарем, в Інституті українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України в м. Львові, відбулася значна подія для наукового світу в області української історії та культури і Василіянського Чину зокрема. Знаний львівський науковець і письменник п. Петро Шкраб'юк, який, між іншим, недавно став лауреатом обласної премії ім. В'ячеслава Чорновола, захистив свою дисертацію на здобуття найвищого наукового ступеня доктора історичних наук на тему «Монаший Чин Отців Василіян у суспільно-культурному житті України». На захист завітали фахівці-науковці, представники Чину святого Василія Великого зі Львова і Брюхович на чолі з протоігуменом о. Йоанікієм Чверенчуком. Очолив учену раду академік Ярослав Ісаєвич, керівник Інституту українознавства.

Науковим консультантом п. Петра став доктор історичних наук, професор Микола Литвин, керівник Центру дослідження українсько-польських відносин Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, офіційними опонентами – доктор філософських наук Вікторія Любащенко, старший науковий співробітник відділу середніх віків Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, доктор історичних наук, професор Василь Марчук, завідувач кафедри політології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, та доктор історичних наук Олександр Рубльов, вчений секретар Інституту історії України НАН України.

Ця праця письменника П. Шкраб'юка про василіянську життєдіяльність в контексті українського суспільства охоплювала чималий історичний період – 400 років, і стосувалася

■ *Петро ШКРАБ'ЮК*

василіянських монастирів, народної мови в діяльності Чину, книговидання, преси, шкільництва, наукової і літературної діяльності, відповідного відношення Василіянського Чину св. Йосафата до єдності-екуменізму.

П. Петро представив перед присутніми короткий огляд особистої наукової розвідки. Докторська праця загалом видалась багатогранною. Це дослідження є першою ґрунтовною докторською працею про Василіян, хоча й не вичерпує проблему повністю. Захищено вже три кандидатські дисертації. У цьому плані шлях тільки розпочато. Абсолютно всі джерела використати в одній праці просто неможливо. Наприкінці після думок різних представників наукового світу до слова запросили о. Йоанікія Чверенчука, ЧСВВ, Протоігумена, який висловив вдячність п. Петрові Шкраб'юку, що взявся за таку нелегку тему. «Чин починає нову вітку своєї історії», — ствердив він. Опісля свої міркування висловив о. Василь Зінько, ЧСВВ, письменник, місіонер, підкресливши, що сьогодні п. Петро дав нам цінну книгу, котру ми приймаємо і якою тішимося: «Треба знати, хто ми є».

ЄПИСКОП ЙОСАФАТ ФЕДОРИК, ЧСВВ (1897 – 1979)

Ірина-Ізяслава КАРПИНЕЦЬ
заслужений діяч мистецтв України,
племінниця кир Йосафата Федорика, ЧСВВ

20 грудня 2007року відбулась Служба Божа в Церкві св. Андрія у Львові на вшанування блаженної пам'яті владики Йосафата Федорика ЧСВВ. Службу Божу відправили отець-мітрат Любомир Матура та ігумен монастиря оо. Василіян о. Корнилій Яремак, який виголосив величну проповідь про життя та діяльність єпископа-мученика Йосафата Федорика. Відтак відбулось відкриття виставки у Львівському історичному музеї, присвяченої 110 річниці від дня народження владики Йосафата Федорика.

На відкритті виставки до присутніх промовляли архиєпископ львівський Ігор Возьняк, ЧНІ, о. Любомир Матура, довгорічний співпрацівник владики-ісповідника, п. Ірина Коломієць, завідувачка музею Патріарха Й. Сліпого при Католицькому університеті у Львові, п. Євген Легкий, юрист, який особисто знав і часто спілкувався із владикою Йосафатом, п. Роман Василик, завідувач відділу сакрального мистецтва Львівської національної академії мистецтва, рідний брат блаженної пам'яті владики Павла Василика, п. Наталя Кравчук, стоматолог, донька д-ра І. Мельника, з яким владика Федорик був у приязних дружніх стосунках, п. Ірина Карпинець, заслужений діяч мистецтв України, племінниця преосвященного Йосафата і натхненник та організатор цієї виставки, п. Марія Ґуль, завідувачка відділу експозицій Львівського історичного музею. У відкритті виставки взяли участь ректор Львівської національної академії ветеринарної медицини академік п. Роман Кравців та громадськість Львова. Присутні у своїх виступах постаралися висвітлити багатогранність особистості владики Йосафата, а особливо його тверду віру і непохитність у вірності святій Католицькій Церкві.

Господи, Боже сил, обнови нас, засяй Твоїм обличчям і ми спасемося!
(Псалом 20, книга 3)
Спаси народ Твій і благослови Твою спадщину
(Псалом 28 Давида. Книга 1)

Незбагненна сила народу в його душпастирях. І невідомо, чому кращі сили народу нашого гинули, страждали, чому передчасно вмирали, світили коротко, як мерехтливі зірки. Хоч може в тому і є істина, що все тимчасове, хвилево-миттєве і невічне. Хоч кажемо в пам'ять тих, що відійшли від нас назавжди, — «Вічная їм пам'ять!» Нічого в світі нема без Божої сили і ласки.

Народ наш мусить терпіти за гріхи свої і предків наших. І переважно це терпіння переходить на найкращі сили народу, особливо на його мудрих проводирів, лідерів і найбільше — на душпастирів, тих найбільше праведних і чесних. Одним з них був і блаженної пам'яті преосвященний Йосафат Федорик — єпископ підпілля Української Греко-Католицької Церкви Чину св. Василія Великого.

Життя Преосвященного, його тернистий шлях — добрий приклад для молодого покоління великої посвяти Богу і людям. Жив чесно і правдиво. Духовний сан прийняв з покликання душі і, ставши на цей шлях, ніколи

не зійшов з нього. Його подвижницьке життя гідне наслідування. Змалку любив природу, птахів, звірят і надто людей. Міг поділитися усім, що мав, ніколи не прив'язував уваги до матеріальних речей. Готовий був «віддати останню сорочку» потребуючим. Брати по Чину називали його «ходяча Доброта». Завжди знаходив час, щоб вислухати людей, людські жалі та болі. Допомагав усім, чим міг, завжди з привітною усмішкою до людей. Був зичливий до всіх, навіть до своїх ворогів, був вирозумілий, прощав їм. Терпів, страждав за віру, за народ. Посвятив себе всеціло душпастирській праці. Народився 20 грудня 1897 року у м. Ярославі (Польща) в родині залізничника Романа Федорика та Розалії Раделіцької. В скорому часі родина переїхала до м. Стрия, де і пройшли його дитячі роки. Після передчасної смерті матері 1916 року ним заопікувалася друга дружина Романа — Йосифа Федорик (з дому Josepha Odziezynska). Мав брата Володимира, сестер Стефанію і Марію.

■ *молодий чернець*

В 1918 році Йосиф закінчив Стрийську гімназію і того ж року вступив до духовної семінарії у Львові, яку закінчив в 1921 році й відразу відбув до Крехівського монастиря Отців Василіян, де перебував до 1924 року. В 1924 році одержав направлення до Римської духовної академії на богословський факультет. Закінчивши академію в 1928 році, там же, в Римі, був висвячений на священика єпископом Ісаєм Пападопулосом. З 1928 по 1930 рік о. Йосафат Федорик викладав богослов'я для василіянських студентів у Добромильському монастирі, потім рік — у Кристинопільському. Звідти переїхав до м. Городла Грубешівського повіту Люблінського воєводства, де душпастирював до 1936 року. В Городлі його старанням збудовано греко-католицьку церкву. В 1937-1938 роках був катехитом при монастирі в селі Лаврів Самбірського повіту, після чого його призначили настоятелем у Перемишльський монастир. З 1941 по 1944 рік був катехитом в українській гімназії в Холмі, згодом — настоятелем монастиря Отців Василіян у місті Золочеві. Його дуже любили і шанували учні.

З вересня 1945 року починається його тернистий шлях. Був арештований органами МГБ і засуджений на 6 років каторжних робіт за те, що писав листи-звернення до українських греко-католицьких священиків, щоб не переходили на російське православ'я, а також за те, що відправив Службу Божу і висповідав бандерівців, які йшли захищати рідний край і дав їм на дорогу продукти і монастирську теличку (був тоді ігуменом монастиря у м. Золочеві). В 1948 році о. Йосафат був достроково звільнений за касацією і повернувся до Львова. Вчився на курсах бухгалтерів до травня 1949 року.

Закінчивши курси, виїхав в село Жабиння Зборівського району Тернопільської області, де до липня 1950 року підпільно відправляв Богослужіння. Весь той час проживав

нелегально у мешканця села Прокопіва Олексія. 28 липня 1950 року був затриманий як нелегал. Після перевірки його відпустили і він виїхав до Львова. Працював у дитячих яслах №8 по вул. Личаківській, 106, згодом — в аптеці №39 по вул. М. Вовчка, рахівником. В той тяжкий для Греко-Католицької Церкви час страшних репресій, о. Йосафат, постійно ризикуючи, продовжував нелегально працювати як священик і церковний діяч, допомагаючи людям морально, духовно і матеріально. Не боявся відверто діяти, помагав священикам, політв'язням, людям різних націй. Ніколи не робив національної різниці між людьми. Цінував людей чесних і порядних. І люди любили і шанували його: дуже ерудованого, оскільки знав багато мов, інтелігентного, істинного Василіянина, справжнього борця за греко-католицьку віру.

■ *новоієрей ЙОСАФАТ у римській церкві св. Сергія і Вакха*

Маючи можливість розповсюджувати серед населення молитовники, на зібрані кошти висилав посилки в'язням, здебільшого греко-католицьким священикам, допомагав їх родинам. В результаті — другий арешт у березні 1952 року і засудження воєнним трибуналом на 25 років каторги з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Цей арешт був хитро сфабрикований. Підступно було підкинено в його помешканні шапірограф — копіювальний прилад, щось на зразок сучасного ксерокса, священиком з Росії Пересипкіним, який видав себе за католицького священика і ввійшов у довіру Преосвященного. При обшуку шапірограф було названо «підпільна типографія». Мотиви арешту — «подпольная типография», «разговоры на антисоветские темы» і «связь с польским духовенством». Переглядаючи 6 томів справи, я підрахувала, що преосвященний Йосафат пройшов 65 допитів та 11 очних ставок. Витримати все це фізично було дуже важко, бо до нього застосовували різні психологічні засоби та тортури. Але владика Йосафат Федорик достойно і мужньо все це витримав як справжній мученик за греко-католицьку віру. Заслання відбував у Воркуті, деякий час жив у Ново-Кузнецьку Кемеровської області. В 1956 році термін зменшили. Відбувши на каторжних роботах 7 років 11 місяців і 18 днів, був звільнений 18 березня 1960 року.

Проте не мав права повернутися до України, змушений був переїхати до Киргизії. Кілька років перебував у містах Фрунзе та Караганді, виконував свій душпастирський обов'язок серед українців-переселенців та здебільшого серед німців, котрі там проживали. Переселенці-німці дуже любили отця Йосафата. В Киргизії був висвячений в сан єпископа владиками Олександром Хирою та Василем Величковським в 1964 році.

Ще будучи на засланні, зустрічався, а потім вів таємне листування з Патріархом Йосифом Сліпим, їх обох мали обміняти на закордонних в'язнів. Але Йосафат не дав згоди виїхати, сказавши: «Моя місія серед мого народу». Це свідчить про його велику посвяту рідній Церкві

і народу, про великий патріотизм. Коли Преосвященний Йосафат повертався на рідну землю, то, як каже очевидець, його проводжало «півміста» Фрунзе, а один мусульманин, таджик чи киргиз, подарував йому свою тюбетейку на знак великої поваги.

В тяжкі роки поневірянь та переслідувань мешкав у кревних у м. Трускавці, бо у Львові не міг прописатися — не давали дозволу. Продовжував працювати, незважаючи на постійний нагляд, боровся за справу легалізації української Греко-Католицької Церкви. Преосвященний Йосафат офіційно звертався до найвищих державних органів у цій справі. В одному зі записів згадує: «Навіть мої брати по Чину кажуть, що з мотикою на сонце йду...»

І хоча в той тяжкий час переслідування віри було неможливо здійснити прекрасний задум — визнання атеїстичною державою Греко-Католицької Церкви, але діяльність Преосвященного дала позитивний результат для подальшої боротьби. Народ наш не зневірився, відстояв справу легалізації греко-католицької віри. Отже, в тому й полягає заслуга єпископа Йосафата Федорика, що він заклав підвалини для завершення цієї великої справи.

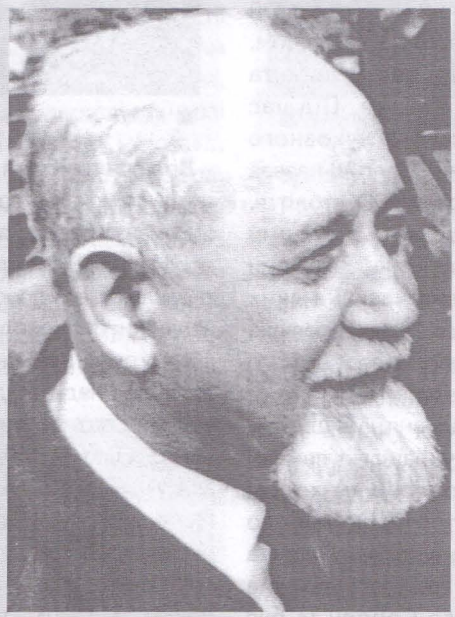

■ *єпископ Йосафат ФЕДОРИК*

Єпископ Йосафат написав декілька теологічних праць та наукових рефератів, переклав з французької мови «Поучення для французьких священиків». Чесно і гідно вів свою душпастирську діяльність аж до самої смерті.

Приводом для останнього арешту єпископа став приїзд до Львова якогось собі Вінченцо з Рима з дорученнями від Патріарха Йосифа Сліпого кир Йосафату Федорику. В результаті — допити, погіршення здоров'я і передчасна мученицька смерть в лікарні м. Стрия. Помер преосвященний Йосафат 28 грудня 1979 року. Його поховали біля батьків на Стрийському цвинтарі 31 грудня 1979 року. Похорон був величавий і достойний. Зібралося дуже багато людей, серед них — біля тридцяти священиків. Ховали Преосвященного Йосафата зі скромної хатини п. Яніни Цегелик, яка жертовно відступила свій дім, бо не було іншого місця (монахині боялися взяти до свого дому, щоб їх не розігнали, в церкві не могли, в костелі відмовили), а п. Яніна сама запропонувала свою хату. Правилися на її подвір'ї архиєрейські Служби Божі. Труну з тілом несли через ціле місто, співаючи «Со святими упокой» та «Вічная пам'ять». Люди несли в руках запалені свічі, було багато живих квітів. Погода сприяла, було сонячно й урочисто тихо. Перед цвинтарем похід зупинився, їхали поїзди, як його перехресні стежки, летіли птахи, ясно світило сонце. На цвинтарі величні промови виголосили владики Софрон Дмитерко, ЧСВВ, Павло Василик та інші. Відправили панахиду за упокій душі мученика і страдника за греко-католицьку віру — єпископа Йосафата Федорика. І сьогодні ми вшановуємо світлу пам'ять преосвященного Йосафата словами: «Вічная йому пам'ять!»

СВЯТИЙ ШАРБЕЛЬ ПРИБУВ ДО УКРАЇНИ

Тарас ГАВРИШКО
прес-служба Львівської архиєпархії

У неділю, 23 грудня 2007 року, із благословення Високопреосвященнішого владики Ігоря Возьняка, архиєпископа Львівського, на Львівському летовищі відбулася зустріч мощей (частини вказівного пальця правої руки) святого Шарбеля. Святий Шарбель (при народженні Юсеф Махлуф, 1828-1898) – арабський католицький святий та чудотворець з Лівану, мароніт за обрядом. 9 жовтня 1977 року ієромонаха-мароніта Шарбеля проголошено Святим. Під час канонізації цього ліванського духовного подвижника Папа Римський Павло VI назвав його одним із найбільших святих XX століття. Вже після його смерті за його молитвами зафіксовано двадцять тисяч зцілень. З мощами святого Шарбеля, основна частина яких перебуває у Лівані, прибули о. Роман Кравчик, настоятель архикатедрального собору святого Юра у Львові та інші члени оркомітету.

Після символічного покладення на вишитому рушнику святих мощей на українську землю, вірні та духовенство процесійним ходом вирушили з мощами святого Шарбеля до Собору святого Юра, де їх зустрічав владика Ігор. На завершення походу відбулося урочисте внесення святих мощей до Собору та був відслужений молебень до святого Шарбеля.

■ *зустріч мощей святого ШАРБЕЛЯ*

Вітаючи прибуття до Собору святих мощей священномонаха-мароніта, владика Ігор подякував о. Роману Кравчику за те, що він постарався, щоб мощі святого Шарбеля залишилися у нашій Церкві та закликав всіх просити святого Шарбеля, щоб наше життя проходило в правдиво християнському руслі, щоб він боронив нас перед затіями диявола і надихав до бездоганного життя та, зокрема, зазначив: «Цей праведник, прибувши до нас із Лівану, буде жити посеред нас повіки та вказувати нам шлях до вічної нагороди у небі. Мощі святого Шарбеля прибули сюди, щоб його праведність жила разом з нами, щоб він міг бути знаним посеред українського народу та допомагати нам у гідній практиці праведного християнського життя».

РІЗДВЯНА ВИСТАВА ВАСИЛІЯНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Цьогоріч, 10 січня, у Львівському палаці культури ім. Гната Хоткевича відбулася різдвяна театралізована вистава студентів ЧСВВ із Василіянського Інституту Філософсько-богословських студій ім. Й.В. Рутського. Вона була дещо нетрадиційною і мала назву «А ти впевнений?». Головна тема вистави: якщо ти не зустрів живого Христа у своєму житті, чи є сенс святкувати Його Різдво? Щось подібне було організоване вперше за коротку історію

існування Інституту у Брюховичах.

Перед переповненим залом вступне слово виголосив ректор василіянського навчального закладу у Брюховичах о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, який відразу наголосив, що це різдвяне дійство варто сприймати швидше не як вертеп, а як виставу, тому що в ній немало символів, на які треба звернути нині увагу, зокрема на символ серця... «У нашій виставі відображена ця нелегка дорога вибирання добра поміж злом», — зазначив отець-ректор.

Протягом чи не всієї вистави можна було простежити нелегкий пошук дороги до справжнього Вифлеєма попри інші маловартісні «вифлеєми», «щастя», що не раз є уособленням нестримного бажання людської слави, багатства, матеріальних цінностей... У виставі по черзі з'являються і «бізнесмен», і «скінхед», і «зірка»... Поволі вимальовується цей пошук добра, істинного Божественного Месії серед бурхливої світової суєти, численних спокус. Навіть під час дійства висвітлився чіткий контраст між звичайним біблійним Іродом («малим»), негативним персонажем, і сучасним, інтелігентним («великим»), тобто символом сатани, зла,

у виставі по черзі з'являються різні персонажі

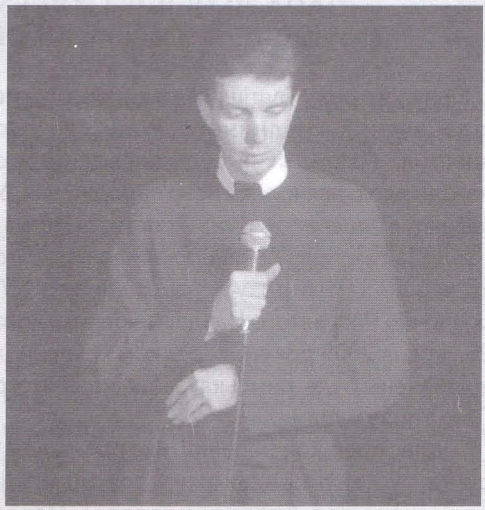

о. Роберт ЛИСЕЙКО, ЧСВВ всім подякував за виступ

анархізму, світових принад, матеріалізму...

Різдвяна інсценізація промовляла до глядачів по-сучасному. Передусім до молоді. Тому реакція на неї, як зауважилось, була різною. Дехто зі старших не цілком розумів такого послання на Різдво, особливо, через гучну музику, викрики злого та брутального Ірода... Однак, всі, хто бажав, відчитали для себе велику істину: справжній Вифлеєм, неоманливе щастя, є тільки там, де Ісус Христос, серед церковної спільноти християн, у Божій Любові, а не деінде. Адже людина на землі постійно повинна вибирати між добром і злом. Саме це наголошувалося на сцені палацу культури.

На завершення о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, подякував за виступ семінаристам і організаторам. Теж висловив слова вдячності о. Михайло Лучків, ЧСВВ, парох церкви св. Андрія у Львові. Невеликий святковий концерт різдвяних колядок у виконанні братівченців, семінаристів із Брюхович, Михайла Лехновського, ЧСВВ, і Єроніма Гріма, ЧСВВ, став чудовим закінченням святкування. На студентів-василіян ще чекають виступи з цією виставою в інших місцях краю.

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI БУДЕ ПЕРШИМ ПАЛОМНИКОМ ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ СВЯТОГО АПОСТОЛА ПАВЛА

Минулого року Святіший Отець проголосив відзначення ювілейного Року святого апостола Павла, який буде проводитись з нагоди двохтисячоліття його народження. У навечір'я празника святих Апостолів Петра і Павла за григоріянським календарем, тобто 28 червня цього року, Папа Венедикт XVI розпочне Рік святого Павла і закінчить його 29 червня 2009 року. Осередком ювілейних відзначень буде римська базиліка святого Павла поза мурами.

Під час прес-конференції, яка пройшла 21 січня у ватиканському прес-центрі, архипресвітер базиліки святого Павла кардинал Андреа Кордеро Ланца ді Монтедземоло представив план ювілейних відзначень, які включають душпастирські ініціативи як-от Богослужіння, молитовні зустрічі, уділення Святої Тайни Сповіді; релігійно-культурні, включаючи читання з послань святого Павла, катехизи, конференції, роздуми, а також концерти духовної музики. Заплановані численні паломництва до гробу святого Павла, що знаходиться у базиліці, як також прощі слідами його апостольських подорожей до Святої Землі, Туреччини та на Мальту. В культурні ініціативи включено вистави, видання пам'ятних медалей та марок, нові видання Діянь Апостолів та Послань святого Павла, путівника по римській базиліці та відкриття окремого сайту в інтернеті. Беручи до уваги, що стануть частішими паломництва до гробу святого Павла також і християн інших Церков, у римській базиліці буде відкрита окрема екуменічна каплиця.

Архипресвітер базиліки святого Павла наголосив, що ювілейний Рік святого Павла послужить поновному відкриттю християнами постаті Апостола народів та його невтомної апостольської діяльності, що спричиниться до оживлення віри та діла євангелізації у сучасному світі. Також Вселенський православний Константинопольський Патріярх Вартоломей I оголосив проведення подібних захотів з нагоди двохтисячоліття народження святого Павла. Місце народження святого Павла — це Тарс, розташований у південній частині Туреччини. Невелика за кількістю католицька спільнота Туреччини сподівається, що у цей ювілейний рік зросте кількість паломництв на батьківщину святого Павла.

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI ПРО ЗАВДАННЯ НАСТУПНОГО СИНОДУ ЄПИСКОПІВ

На актуальності теми «Боже Слово в житті та місії Церкви», яку розглядатиме XII сесія Асамблеї Синоду Єпископів Католицької Церкви, що проходитиме у Ватикані від 5 до 26 жовтня цього року, підкреслив Святіший Отець Венедикт XVI, приймаючи 21 січня Раду генерального секретаріату Синоду. В рамках приготувань до Синоду єпископатам світу та іншим церковним інституціям розіслано напрямний підготовчий документ, так званий: «Lineamenta». Зібрані відповіді увійшли в робочий документ під назвою «Instrumentis laboris». Промовляючи до Ради генерального секретаріату Синоду Єпископів, Папа наголосив, що великі завдання, які стоять перед церковною спільнотою у сучасному світі, зосереджуються на Божому Слові, знаходячи в ньому своє коріння та черпаючи підтримку. Серед цих завдань він виділив євангелізацію та екуменізм і підкреслив, що місійна діяльність

Церкви знаходить у Божому об'явленні своє натхнення і мету. Також й екуменічний діалог не може спиратись на людській мудрості чи на стратегічних розв'язках, а його потрібно постійно оживлювати Божим Словом. Венедикт XVI звернув увагу також і на те, що Синод Єпископів проходитиме у ювілейний Рік святого Павла, що був великим провісником Божого Слова. Святий апостол Павло повинен стати для всіх прикладом того, як приймати Слово спасіння та вводити його у щоденне життя.

ЧИСЛЕННІ ВІРНІ НА ПЛОЩІ СВЯТОГО ПЕТРА У ВАТИКАНІ ВИСЛОВИЛИ ПОЧУТТЯ СОЛІДАРНОСТІ З ПАПОЮ

У неділю, 20 січня, площа Святого Петра у Ватикані та довколишні вулиці були вщент заповнені християнами Риму та гостями Вічного Міста. Помолитись недільну молитву «Ангел Господній» разом з Святішим Отцем та висловити йому почуття близькості й солідарності, свою пошану та любов, прийшла молодь, студенти, представники християнських рухів та асоціацій з різних італійських дієцезій. Були присутніми також депутати, представники регіональної та міської влади. Ця зустріч Венедикта XVI з численними вірними відбулася в зв'язку нещодавніми подіями, пов'язаними із запланованим візитом Папи до найбільшого європейського університету «Ла Сапієнца». Як вже повідомлялося, Вселенський Архиєрей, на запрошення Ректора університету д-ра Р. Ґваріні, мав взяти участь в урочистому відкритті нового навчального року та виголосити вступну лекцію. Ця ініціатива викликала спротив невеликої групи викладачів, які висунули звинувачення, що Церква, мовляв, є проти науки, і скерували до Ректора листа з протестом. До них приєдналася також група студентів, агресивно налаштованих проти Папи. Щоб уникнути зайвих вибухів насильства, Венедикт XVI скасував запланований візит.

У зв'язку з цим розгорілася чергова полеміка, цього разу щодо браку толерантності в суспільстві, у якому меншість диктує свої умови. Тим часом кардинал Каміло Руїні, Вікарій Папи для Римської дієцезії, звернувся із закликом до вірних прийти в неділю на площу Святого Петра, щоб виразити почуття солідарності зі Святішим Отцем. Промовляючи до присутніх після проказування молитви «Ангел Господній», Венедикт XVI сказав: «Прагну передовсім привітати студентську молодь, викладачів і вас усіх, що так численно прийшли сьогодні на площу Святого Петра, щоб взяти участь в молитві «Ангел Господній» та щоб висловити свою солідарність; вітання лине також до тих численних, які духом з нами. Дякую вам від щирого серця, дорогі друзі, дякую Кардиналу Вікарієві, який був ініціатором цієї зустрічі». Папа зазначив, що з радістю прийняв запрошення виголосити промову з нагоди початку навчального року в Римському Університеті «Ла Сапієнца», адже добре знає цей навчальний заклад, і дуже шанує його. «На жаль, як відомо, клімат, що створився (навколо запланованого візиту) зробив недоречною мою присутність на цій церемонії», — зазначив Святіший Отець, додаючи, що є прив'язаним до академічного середовища, в якому проминула значна частина його життя, адже й він свого часу на батьківщині був професором в кількох університетах. «Заохочую всіх вас, дорогі студенти, завжди шанувати думку іншого і шукати з вільним та відповідальним духом правду та добро. Всім вам і кожному зокрема висловлюю свою вдячність, запевняючи мою любов і молитву», — сказав Венедикт XVI.

МУЗИЧНЕ РІЗДВО У КНЯЖОМУ ЛЬВОВІ

20 січня у львівському міському палаці культури ім. Петрушевича відбулося святкове дійство в рамках різдвяних святкувань «Україна колядує». Господинею сцени під час концерту стала талановита львівська співачка Ірина Федишин, яка справді співає серцем і душею... Різдво, за словами артистки, — її улюблене свято. У колядках відчувається тепло, родинна атмосфера, у той час, як за вікном може часом лютувати хуртовина. У програмі свої пісні виконав також знаний співак Теодор Кукурудза, дарував хвилі гумору артист Віталій Човник.

Зал щоразу ущерть переповнювався бурхливими оваціями. Шарму концерту додавали часті зміни костюмів самої співачки й інших учасників концерту. Артисти прославляли новонародженого Спасителя, а ще виконували пісні про батьків, Україну, св. Миколая, про любов і почуття, кохання. Лунали й пісні з альбому «Твій Ангел». Після закінчення різдвяного шоу охочі могли придбати диски з колядками-піснями Ірини, понісши до власних домівок святковий настрій, що зринув з пісенного слова молодої співачки. Вона — справжня українка, яка виконує свої музичні твори лишень рідною мовою. Варто зазначити, що її кандидатуру вже подано на достойне звання заслуженої артистки України.

■ *альбом Ірини ФЕДИШИН «Україна колядує»*

ВІДКРИТО ТА ОСВЯЧЕНО ЦЕРКВУ-МУЗЕЙ САКРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

20 січня в місті Лева сталася знаменна подія — високопреосвященний Владика Ігор Возьняк, ЧНІ, львівський архиєпископ, в численному колі духовенства відслужив архиєрейську Божественну Літургію та освятив відновлений храм блаженного Климентія Шептицького та відкрив в урочистий спосіб музей сакрального мистецтва Львівської Архиєпархії УГКЦ, присвячений світлої пам'яті о. Антонію Петрушевичу, виголосивши змістовну проповідь. До цієї події особливо спричинився ієромонах Севастіян Дмитрух, студит, голова Сакральної комісії Львівської архиєпархії, що зібрав унікальну колекцію мистецьких творів духовного спрямування. Ректор Львівського Державного Університету внутрішніх справ, генерал-майор міліції професор Володимир Ортинський також не шкодував зусиль, щоб це святе місце, колишній монастир, був повернутий саме церковній греко-католицькій громаді. Тепер його знову окрилюватиме тривке Господнє Слово. Серед зібраного люду були представники місцевої влади, між ними голова Львівської обласної ради Мирослав Сеник, інтелігенції, митці, письменники.

Відчувався дух старовини. Деякі ікони пройшли тернистий шлях, пережили ворожі навали чужоземців, були прошиті кулями турецько-татарських орд. Ця колекція — направду велика цінність для християнського культурно-митецького світу. Наприкінці присутні мали можливість ознайомитися з частиною музейних експонатів.

За матеріалами «Радіо Ватикану», департаменту інформації УГКЦ, бр. М. МИКОСОВСЬКОГО, ЧСВВ

ХТО ВІН, СУЧАСНИЙ ЧИТАЧ «МІСІОНАРЯ»?

Ігор СКЛЕНАР

«Місіонарю» пішов 111-й рік з часу заснування. Засновники одного з найстаріших греко-католицьких видань мали бачення того, що часопис стане не лише допоміжним засобом у поширенні Євангелія, а містком спілкування між ними та читачами. Історія показала, що читач виявився вдячним щодо свого друкованого улюбленця. Попри те, що в «Місіонарі» відкрито писали про національне питання, жодна окупаційна влада в Галичині не змогла загасити того полум'я «апостоляту друкованого слова», яке все більше перекидалося від хати до хати із словом Божої благовісті.

Не одна родина у наших селах до сьогодні зберігає пожовклі зшитки популярного журналу. Це свідчить про те, що «Місіонар», як і чисельні різнотематичні видання тодішнього василіянського видавництва у Жовкві, вибудовували релігійний світогляд селянина, робітника, інтелігента, робітника, дитини, матері і батька. Часопис був одночасно джерелом інформації не лише про події в житті Греко-Католицької Церкви в Галичині, Католицької Церкви у світі, а й повідомляв про важливі події з Європи і світу, наприклад, в 1938-1939 роках про громадянську війну в Іспанії. Видавці «Місіонаря» опублікували відозву митрополита Андрея Шептицького про небезпеку комунізму в 1938 році. Це були своєрідні сигнали для читачів, щоб вони були готовими до нових випробувань, які, можливо, ляжуть тяжкою ношею на багатостраждальний народ. Нові окупанти прийшли невдовзі після цієї відозви і після Другої світової війни зробили все для того, щоб часопис замовк на десятиліття...

■ *«Місіонар» і чисельні різнотематичні видання*

Цей короткий екскурс в минуле автор зробив для того, щоб поглянути також на теперішню ситуацію. Шістнадцятий рік журнал виходить в умовах відновленої Української держави. Виникає запитання: чи той взаємозв'язок між видавцями «Місіонаря» і читачами, який існував у міжвоєнній Галичині, зазнав змін? Думаю, багато хто відповість ствердно. Сучасний читач такого журналу — це не тільки побожна особа, наприклад, виняткова член(киня) Апостольства молитви, але й член конкретного суспільства. Він не вдовольняється лише читанням «Місіонаря», а має можливість читати різноманітну пресу, слухати радіо, дивитися телебачення і врешті користуватися наймодернішим засобом масової інформації — Інтернетом. У цій сфері представляється зовсім інший бік нашої непростої дійсності, інколи жорстокої і суворої. Природні катаклізми, вибухи будинків, аварії на шахтах, кримінальні розбої, напади, щоденні дорожні аварії... Від такої інформації інколи голова йде обертом. Мабуть, в багатьох виникає бажання більше не читати пресу чи дивитися телевізор, адже добрих новин мало. Негативізм може просякати розум і почуття читацької, глядацької чи слухацької аудиторії, яка, ймовірно, під

впливом такого масиву «чорнухи» матиме чорно-білий погляд на життя.

В такій ситуації релігійний часопис «Місіонар», який поступається за певними ознаками світським виданням, має одну найважливішу перевагу — він допомагає читачеві збагнути, що все у світі діється згідно з Божим задумом. Це видання намагається донести до читачів своїми чисельними публікаціями Божий закон, який є незмінним. Журнал, як й інші подібні греко-католицькі видання, пропагує вічні християнські цінності, які, як показує історія, допомагали творити високе мистецтво, літературу та й культуру взагалі.

Божі правди на сторінках «Місіонаря» стають дороговказом для сучасного читача у тому, як поборювати спокуси сьогодення. Вони мов лавина насуваються на нього — з боку суспільства, де нерідко «ідеалами» стають гроші, комфорт і задоволення, з боку засобів масової інформації, які закладають стереотипи і моделі поведінки, що дозволяють здобувати ці «ідеали». Як і попередній Папа, так і сьогоднішній Римський Архиєрей Венедикт XVI чітко застерігає від надмірного споживацтва і уповання лише на людські можливості. Зокрема, в попередньому числі часопису дуже актуально звучить його твердження, що «людина потребує Бога, інакше вона буде позбавлена надії» (ч. 23). Часопис сьогодні стає засобом голошення надії для тих, хто зневірений, розчарований, морально розбитий, пригнічений різними проблемами. Як івано-франківська газета «Нова Зоря», так і «Місіонар» публікують багато подяк тих людей, які переконалися в тому, що милосердний Бог підтримує людину у хвилину розпуки і складної ситуації життя, що Його милосердя і ласка не мають меж. Протягом видання «Місіонаря» можна згрупувати вже кілька груп святих і блаженних, які стають популярними сьогодні серед великого числа віруючих людей.

Взаємозв'язок часопису «Місіонар» і його читачів не може обмежуватися лише їхніми молитовними подяками. На мою думку, ті читачі, які володіють словом, можуть

■ *читачі сучасного «Місіонаря»*

пропонувати редакції свої матеріали на найбільш злободенні проблеми духовного життя, зокрема, про порядне виховання дітей та молоді, поборювання моральних хиб сучасного християнина. Зрештою можна розповідати про цікаві, неординарні події з життя парафії чи єпархії та доповнювати історичні рубрики матеріалами про визначних особистостей нашої Церкви чи звичайних людей, які сьогодні своєю самопожертвою будують християнське суспільство. Вартими уваги стали б невеликі літературні оповідання на релігійну тематику, які, вочевидь, під силу людям з особливим писемним хистом і образним мисленням... Перелік можливостей впливу читача на зростання тематичного рівня християнського часопису можна було б продовжити іншими візіями, але все залежить не від суб'єктивної думки автора, а від пропозицій та творчих звершень самих читачів. Без їхнього впливу журнал «Місіонар» не може рухатися далі, тому що сучасне суспільство дуже стрімко розвивається і масмедійна сфера не є винятком. Якщо отой місток між видавцями і читачами часопису, закладений більше століття тому, залишиться стійким і не буде розмитий бурхливими водами нового часу, тоді «Місіонар» буде впевнено продовжувати свою місію.

75 РОКІВ МОНАШОГО СЛУЖІННЯ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Коли я перебував на реколекціях у Бучацькому василіянському монастирі, мене вразила буденна картина з церковного життя. Після Вечірні перед Службою Божою жінки з Апостольства Молитви відмовляють Вервицю, а разом із ними — дев'яностодворічний отець Доротей Шимчій. Опираючись на аналой перед іконостасом, він перебирає зернятка і своїм старечим піднесеним голосом вимовляє кожне слово молитви, а особливо акцентує на слові «Радуйся», що виражає глибокий зміст Архангельського привіту Пречистій Діві Марії. Після закінчення молитви на вервиці він підіймає своєю рукою вервичку і благословить усіх присутніх. Під час реколекцій я мав можливість спілкуватися з отцем Доротеєм і він мене кожного дня збагачував своєю духовністю. Адже його життя наповнене такими драматичними подіями, що є відображенням історії нашої Церкви в часи переслідування і гоніння з боку можновладців безбожної імперії.

***

— Дмитрусю, завтра вже не підеш до Ілярка, а будеш пасти гусей. Ось маєш прутик і будеш їх завертати, щоб вони не робили шкоди нашим сусідам. — говорила піднесеним голосом до свого найменшого хлопчика мати Євдокія, подаючи йому вербовий прутик.

— Мамо, я ще сьогодні піду до Лотоцьких і скажу Іляркові, щоби він допоміг мені завертати гусей з поля! — відповідав малий Дмитрик з радістю своїй матері. Вона відразу ж звернула увагу:

— Візьмете із собою молитовничок, щоб ви не тільки бігали один за одним, а ще й помолились. Ви вже вмієте по буквах читати, тож читайте Боже Слово. Мені не пощастило навчитися грамоти, тож нехай Господь Бог вам відкриє свої правди.

І наступного дня Євдокія благословила хлопчиків на буденну сільську працю. Через декілька днів Ілярко виганяв гуси зі свого двору, а Дмитрик зі свого, на луки, які розсікала річка, яка немов ховалася в кущах калини, лоз і верби. Та вони вже зранку відкривали молитовничок і читали щоденні молитви, а відтак катехизмову частину — заповіді, а опісля давали волю своїм ногам — бігали і бавилися. Збирали квіти, лазили по деревах, та найперше завертали гусей від полів, які були засіяні різним збіжжям.

А через рік батько Сильвестр у присутності матері сказав несподівано до хлопчика:

— Досить тобі, Дмитрику, пасти гусей, завтра на пасовисько поженеш нашу худобину.

Дмитрусь зрадів, як ніколи. Він відчував себе вже більш зрілим, адже ж йому довіряють пасти корову, телицю і телятко, з яким він завжди залюбки розважався. А тут мати додала:

— Скоро коней будеш пасти, тільки вчися вимовляти добре слова, бо у школі вчитель жаліється, що ти невиразно читаєш.

— Мамо, вуйко казав, як підросту, то буду

■ *члени Апостольства Молитви, о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ і дев'яностодворічний о. Доротей ШИМЧІЙ, ЧСВВ*

■ *о. Доротей ШИМЧІЙ, ЧСВВ*

добре говорити, тільки треба підождати.

Мати, дивлячись на свого Дмитруся, з упевненістю дораджувала:

— Тобі потрібно багато молитися, щоб у цьому Господь допоміг.

І дійсно, Євдокія завжди брала до церкви ще маленьким свого Дмитруся. А він тягнув її за руку та й говорив:

— Мамо, я нічого не бачу.

Тоді вона брала свого хлопчика на руки, і він вже міг бачити іконостас, а в царських дверях священика, що стояв за престолом. А коли він підріс, то завжди стояв спереду з іншим хлопцями. При потребі парох о. Володимир Гук просив Дмитруся прислуговувати під час відправи Служби Божої. Одного разу парох біля церкви при зустрічі з батьком Сильвестром почав йому радити:

— Дивлюся на Вашого хлопчика і жаль мені стає, що може змарнувати свій вік. Дмитрусь спосібний до навчання і побожний. Раджу Вам віддати його в Бучацький місійний інститут, де вчиться Ілярко Лотоцький, мені здається, що це ваша родина.

— Прошу отця, хто не бажав би своїй дитині щастя, але звідки я візьму гроші? — відповідав Сильвестр, підтримуючи лівою рукою свою поранену праву руку.

— Ви отримуєте пенсію, та і я допоможу, а хлопчика треба вчити. Я вже даю протекцію на навчання, тільки потрібна Ваша згода.

Тут підбіг Дмитрусь і отець Володимир, усміхаючись, до нього, промовив:

—Хочеш вчитися у Бучачі? Там, де вчиться Ілярко Лотоцький? Ще й священиком будеш.

—О, дуже хочу. Я про це вже мамі говорив, але вони хочуть, щоб я пас корови, коні та й був господарем.

Сильвестр під час Першої світової війни став інвалідом на італійському фронті, де був поранений в руку, за що отримував невелику пенсію, яку дораджував отець Володимир віддавати за навчання Дмитрика.

— Прошу отця, я вдячний вам за турботу. Все тепер залежить від тебе, Дмитрусю. Будеш вчитися?

Хлопчик зрадів, стиснув своєю рукою татову руку, промовивши голосно «Так!».

***

Минуло два роки. Під час різдвяних свят у церкві отець парох оголосив, що у хаті-читальні відбудеться вистава-вертеп студентів Бучацького інституту. До читальні зійшлося багато людей і здавалося, що тут усі Старі Петликівці. Ось на сцену виходять два пастушки, колядують, а за ними з'являються з обох сторін ангели:

На Рождество Христа ангел прилетів,
Він летів по небу, світу возвістив:
Радуйтеся нині по всій Україні
На Роджество Христове!

— Та це Шимчія Дмитро і Ілярко Лотоцького! Хлопці, як справжні ангели, — говорили між собою люди.

Євдокія зі Сильвестром стояли збоку і

уважно спостерігали за сценою народження Дитятка Ісуса і враз почули:

Не смутіться, добрі люди!
Хай між вами радість буде!
Дитя Боже народилось
У стаєнці в Вифлеємі.

Так промовляли обидва ангели разом. Люди, немов зачаровані, приймали кожне слово до свого серця, а коли вже колядували, то деякі за ними підтягували. Вкінці подякувати студентам вийшов о. Володимир Гук.

— Дорогі брати і сестри, подякуймо найперше Богові, що маємо таких гарних хлопців, які так чудово підняли радість у наших серцях. Серед них є два хлопці з нашого села. Дякую родині, а насамперед батькам, що виховали таких синів, як Дмитро й Іларіон. Можливо, вони стануть також і священиками та понесуть Слово Боже світами...

Хто міг тоді подумати, що це були пророчі слова... Бо прийшов той час, коли один як єпископ в Америці, а другий як місіонер у Бразилії і Аргентині несли це Боже Слово до наших українських родин. Гірка доля випала на молодих монахів Василіянського Чину Інокентія Лотоцького і Доротея Шимчія. Війна заполонила цілий світ. Невизначеність воєнних подій не розгубила братів-студентів. Професор о. Павло Миськів якнайкраще подбав, щоб продовжити навчання. Рідні землі займали то одні, то інші окупанти і студії довелося продовжувати у Чехії, де існував Український вільний університет. Спочатку навчалися понад два роки в Оломоуці, а потім у Празі, в німецькій семінарії. В Оломоуці перебували професори з Галичини, серед них — отець Павло Миськів, ЧСВВ. Після того, як у Львові український провід проголосив Українську державу, вихідці з України потрапили у немилість до німецької влади. Довелося змінювати імена і прізвища на чеські. Брат Доротей Шимчій був вписаний як Вацлав Шімчек. 14 травня 1942 року він був висвячений на священика єпископом з Угорщини Миколаєм Дудашем, ЧСВВ. Тоді був висвячений і Софрон Дмитерко, відомий єпископ Івано-Франківський, який тепер перебуває на заслуженому відпочинку.

В 1943 році тодішня німецька влада всіх студентів розігнала. Декого тоді заарештували, а декого призначили до примусових робіт. Навіть отців приписали до вугільної копальні. І все-таки чехи постаралися, щоб священики працювали назовні. В скорому часі отець Павло Миськів добився, щоб отці і брати повернулися до Галичини, де на них чекала велика духовна праця.

Отця Доротея Шимчія протоігумен направив до Кристинополя. Тут молодий священик, окрім широкої душпастирської праці, проводив катехизацію молоді. Через деякий час змінилася окупація: замість німецької влади прийшли «совіти». Отець Доротей душпастирював тоді у Великих Мостах.

■ *з'єднаймо серця у молитві на вервиці*

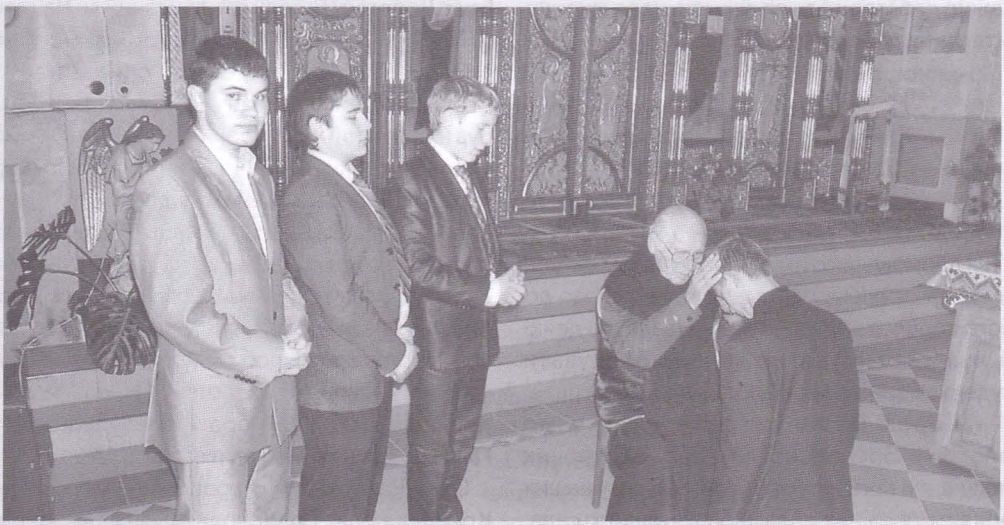

■ *благословення на навчання*

***

Ось отець подає цікаву історію. Поруч з ним на одній квартирі перебував старший радянський офіцер. У нього був ординарець, солдат Василь з Черкас. Він кожного дня, а то й по декілька разів на день приходив до отця Доротея.

Солдат Василь розповідав, що, коли йому було 14 років, заарештували його батька, який був протодияконом у Черкасах. Наступного дня він прийшов до школи, плачучи. Товариші-учні його запитали:

— Ти чого плачеш?

— Батька заарештували, тому що він служив у церкві. На прощання батько сказав, щоб я ніколи не відрікався від Бога.

А наступного дня заарештували вже хлопця Василя за антирадянську пропаганду. В тюрмі Василь перебував три роки. Як почалася війна, він, сімнадцятирічний юнак, зголосився до війська і був звільнений з-під арешту.

Офіцер, якому прислуговував Василь, знав, що він ходить до отця Доротея і з ним спілкується, але не забороняв йому, а навпаки хотів більше знати про Бога від свого ординарця. І все, що розповідав отець Доротей солдатові про правди віри, він своєю чергою переповідав офіцерові, який також був українцем. В такий спосіб отець катехизував постійно двох військовослужбовців.

В скорому часі від отця протоархимандрита прийшло розпорядження, щоб отці з Кристинополя перебралися до Варшави для подальшої еміграції на Захід.

Солдат Василь прийшов попрощатися з отцем Доротеєм. Отець Доротей саме в цей час писав до рідних лист, і як увійшов Василь, він відклав листа і почалася довга сердечна розмова. Священик говорив:

«Життя — це дар Божий. Кожного дня ми сприймаємо проміння світла на початку дня. Завжди дивися у бік життя, а не в бік смерті. Бо життя, попри всякі терпіння, є прекрасне. Не нарікай на тягар хреста, який несеш. Пробудившись вранці, дякуй Богові за повернення до життя, дякуй, як за нове дитинство. Кожний світанок, де би ти не був, хоче тебе привітати, як новонароджене дитя. А ти повинен зробити все, щоби протягом дня уподобитися Богу для добра своїх ближніх. Не сумуй, що слабий тілом. Підноси себе духом, який не обмежений в

можливостях. А можливості є прагненням нашого серця».

Василь уважно слухав кожне слово, промовивши опісля:

— Отче, я ніколи не чув такої мудрості. У Вашій особі я немовби свого рідного батька віднайшов. Ох, якби це можна було, я пішов би з вами, щоб служити Богові. Адже ж Ви мене духовно пробудили. Пам'ятайте про мене у своїх молитвах, жорстока війна ще не закінчилася.

А на дворі візник з кіньми вже очікував отця Доротея. Він попрощався зі своїм приятелем-військовим, з яким недавно познайомився. По щоках солдата горохом текли сльози.

— Якщо повернуся додому, розповім про Вас своїй матері, бо ніхто нас не зрозуміє так, як рідна ненька. Скажіть, отче, буде Україна вільною?

— Божа воля є, що так...

З цими словами вони попрощалися і розійшлися назавжди, але залишилися у споминах один одного на ціле життя.

***

В Кристинополі вже всі знали, що «совіти» зліквідують Василіянський монастир. Отці, згідно до розпорядження, протоархимандрита, залишили його і виїхали, як кажуть, світ за очі. Спочатку до Варшави, а звідти — до Кракова. Довелося нелегально перейти кордон і перебратись до Чехословаччини на Пряшівщину. У Пряшеві протягом чотирьох місяців виробляли документи, щоб виїхати через Францію у Бразилію. В цьому найбільше постарався отець Йосафат Жан, ЧСВВ, француз за національністю.

У Бразилії отець Доротей перебував у різних місцях поселення українців протягом семи років, а потім переїхав до Аргентини. У вісімдесятих роках минулого століття він служив у Римі, де був духівником української папської колегії св. Йосафата. І тільки після проголошення незалежності України він повернувся знову на рідну землю, до свого Бучача.

***

І ось ще одна вражаюча картина, яку я побачив у Бучацькій монастирській церкві вранці, коли всі учні колегіуму імені святого Йосафата ідуть на спільну молитву. Після молитви вони стають учасниками Святої Літургії, де завжди співслужить отець Доротей. А після Служби Божої багато з них підходять до отця, щоби він поблагословив на день навчання, який дарував їм Господь. Учні стають в чергу і спокійно підходять до отця, а він, положивши свої руки їм на голову, упівголоса вимовляє слова молитви благословення. Учні дякують отцеві і йдуть спокійно на сніданок. Чи може бути щось краще, як передавати свій дух, свою віру тим молодим хлопцям, які в такий особливий спосіб стають на дорогу свого життя. А один учень мені сказав:

— Ми щасливі, що отець Доротей є тут між нами.

І справді, така присутність деколи більше вартує від примусового навчання, яке так часто практикують у наших школах.

Я запитав в отця Доротея, чи він переживав у своєму житті голод чи інші життєві труднощі.

— Ні! — відповідав отець, — я завжди відчував над собою Провидіння Боже з того часу, як Бог мене покликав до Чину св. Василія Великого, а я промовив «Так!». Бо сказано у Святому Письмі, що без Божої волі «...волосина з голови у вас не впаде» (Лк 21, 18).

Минає час і, можливо, хтось із цих хлопців, які навчаються у колегіумі, у майбутньому напише цікаву історію про наших Отців Василіян — скитальців двадцятого століття, і серед них буде отець Доротей Шимчій, ЧСВВ. Сам отець Доротей є автором шістнадцяти творів про аскетичне духовне життя, крім цього у нього є багато рукописів, які чекають доопрацювання. Ось такий наш отець Доротей Шимчій, ЧСВВ.

ЗИМОВА КАЗКА

Костянтина МАЛИЦЬКА
(«Світ дитини» №. 1 1995)

Ясна нічка над верхами,
Тихим сном все спочиває,
Тільки місяць ген снігами
Срібні лучі розсіває.
Вснули сосни і смереки,
Згасло світло в вікнах хати,
Лише з нетрів із далеких
Зареве ведмідь кудлатий.
В ніч таку, в шляху зорянім,
Що з землею небо зводить,
Тихим ходом ясна Пані
На верхи Бескидів сходить.
У руці пахучі трави,
У кошелі зерно злоте,
Зором тихим і ласкавим
Будить сонних із дрімоти.

І до неї скрізь, з всіх боків,
Що жиє, біжить і лине:
Зайчик, серни темноокі
І дрібної рій пташини.
А Пречиста Діва Мати
Всіх до себе прикликає,
Звірю сіна, корм листяний,
Пташці зерна розсипає.
Всіх наділить, чим там треба,
Попестить серну і птичку
І опять шляхом до неба
Повертає в тиху нічку.
І знов тихо в темнім борі,
Ситі стадка вже дрімають,
Лиш смереки у розмові
Божу Матір величають.

АНГЕЛУ ХОРОНИТЕЛЮ

Любов ДІВЧУР

Святий Ангеле Хоронителю Божий,
На товариша вірного схожий,
День і ніч ти стоїш при мені
Та освітлюєш шлях у пітьмі.

А як трапиться лихо зі мною,
Ти спішиш мої рани загоїть,
Як радію — то множиться щастя
Хорони ж ти мене від нещастя.

Не лишай ти мене ні хвилини
Порятуй у важкую годину,
Щиро прошу — провини пробач,
В Царство Боже мене ти провадь.

МАЛЕНЬКА КВІТОЧКА «МІСТИЧНОЇ ТРОЯНДИ»

Уляна ТИМЧУК

«По любові пізнають, що ви — Мої учні», — говорить нам Христос.

За духом людини можна відчути, хто вона є, як вона живе.

Сьогодні, а зрештою і за всіх часів, зустрічаємося із занедбанням духовного життя.

В давнину старозаповітні пророки суворо застерігали людей, щоби ті не відходили від Божої благодаті. Апостоли, мученики, преподобні праведники, а насамперед сам Христос, показали нам дорогу свободи і любові. Але люди, за своєю гріховною зіпсованістю, схильні до лінивства. Вони не хочуть духовної боротьби, праці. Легше пригріти собі «тепле» місце, бути згідним з усіма (не без лукавства, звичайно). Простіше виконати обряд Церкви, аніж жити духом Божим і Господньою любов'ю. Недаремно християн багато, а святих Христової Церкви — мало. Але вони є свідченням і підтвердженням того, що кожен з нас може бути святим.

До Таких роздумів мене спонукає дата, яку незабаром відзначимо. 18 лютого виповниться 5 років з дня смерті львів'янки Наталочки Якимчук. Дівчини чистої і святої, яка у свої неповні 20 була обдарована великою мудрістю Божою. Мудрість ця — не книжна і не вчена, а Божа, яка є наслідком глибокої єдності з Христом. Молода львів'янка не зростала у матеріальному багатстві, але насолоджувалася розкішшю молитви, благочестивого життя та Євхаристії. Змалку любила Ісуса, Богородицю та Церкву. Та й своє життя планувала пов'язати зі служінням Богу в монастирі. Звичайно, можемо розповісти про усі численні Наталині чесноти: це і любов, і скромність, і лагідність, і мир, і молитовний дух, й активна діяльність у товариствах св. Терені та «Містична троянда» при церкві св. Андрія у Львові.

Найкраще про неї розкажуть ті, хто знав дівчину особисто.

«Хоча коротким було її земне життя, але змістовним, багатим на благодать і силу духа. Постать Наталі Якимчук є прикладом для наслідування для молодої людини сучасності». *(Андрій Іваненко)*

«Мене дуже вразила Наталина любов до ближнього, її співчуття, глибина розуміння інших, переживання. Правда, ці переживання не торкали крайніх меж, вони були просякнуті повною довірою до Бога і непохитною вірою у Нього». *(Орися Мельник)*

Може Ангелом
повернешся на землю,
Може Ангелом
була при житті.
Погляд твій із світлини —
теплий дотик весни.
А на небі написано
буквами ясними:
Дім Небесний —
твій останній причал.
Хтось порівняв тебе
з трояндою,
Я би соняхом тебе назвав.
(Богдан Балаш)

«Вражала у Наталці велика любов до Бога, до Божої Матері і до України, до своєї мами, до ближнього. Усмішка Наталки є завжди зі мною. Молюся до неї... Молюся за неї... Відчуваю її любов, яка ніколи не зникне, яка дає сили жити, працювати і любити. Дякую Богові, Пречистій Діві Марії за цю Чудову Трояндочку — мою Наталочку...» *(Анна Дудикевич)*.

Наталя померла святою. Через хворобу вона просто перейшла до життя на інший світ. Про це, напевне, і говорила Свята Тереза від Дитятка Ісус: «Я не помираю, я вступаю в життя».

Та й сама Наталя після смерті, приснившись комусь зі своїх знайомих, сказала: «Такого щастя, як у Небі, нема ніде...».

До 4 річниці Наталиної смерті побачила світ книга про неї «Благословенний цвіт». У ній — історія маленької Квіточки, скромної і люблячої Дитини Божої.

«Кажуть, усе справжнє — тихе і непоказне: любов, віра, доброта, чистота. — пише про Наталю Іванна Олійник. — Але тим воно могутнє і сильне. Такою справжньою була наша Наталочка. У цьому її сила, її нев'янучий приклад, її постійна, тиха, непоказна і така справжня духовна присутність».

XXI століття — це століття цілого океану інформації. Уміймо віднайти ту, яка відкриє нам «Істину, Дорогу і Життя». Зуміймо серед бурхливого моря зустріти Христа і, як Наталя Якимчук, бути мудрими, збирати скарби вічні, нетлінні, справжні. Наслідуймо Наталю у своєму щоденному житті і не забуваймо звертатися до неї у своїх потребах, адже і там, на Небі, вона любить і молиться за нас...

ПОСТСВЯТКОВА РЕПЛІКА

Ігор ЯРЕМКО

У щоденному гаморі реклами і вигідних пропозицій ми, можливо, не помічаємо, як нам нав'язують невластиві нашій християнській традиції поняття. Ось минув різдвяний цикл свят. Ми щодня бачили в рекламних роликах на телеекранах дідів морозів, санта-клаусів і дуже рідко чули про святого Миколая, хоча до української християнської традиції він є найближчим прийнятний...

До написання цієї репліки мене також спонукав розміщений у Львові рекламний щит із таким написом: «Від Романа до Йордана — з українським рамаданом». Одразу виникло бажання сказати у вічі творцеві цього словесного «шедевра», що, можливо, рима вдалася, але за своєю суттю ця реклама нам чужа. По-перше, Рамадан — це особливий духовний час мусульман всього світу, який має дуже мало спільного із радісним святкуванням. По-друге, християнство і мусульманство мають багато відмінного між собою, тому таке співставлення є цілком невдалим. А по-третє, неправильною є думка, що ми, християни України, святкуємо лише «від Романа до Йордана». Так, у церковному календарі в цей період позначено багато свят, але це не означає, що ми повинні забути за всі інші життєві справи, до яких покликані, а поринути у вир якогось хмільного щоденного святкування, тому що наш брат, сват, кум, шеф, знайомий чи ще хто інший є Романом, Андрієм, Стефаном, а донька, сестра, братова, знайома — Катериною, Марією... Тоді ми відійдемо від іншого важливого виміру християнського життя — молитви, якої ми потребуємо щодня як духовної поживи. В часі особливого приготування до Різдва вона повинна скріплювати усі наші життєві прагнення, допомагати переглянути всі втрати і здобутки року, що минув.

Святкування за столом з нагоди Нового року чи іменин також є необхідним, але, на мою думку, лише помірне. Інколи в домівках українців воно перетворюється на затяжні посиденьки родичів, які вже змалку привчають своїх чад до невеликої дози алкоголю за «когось» або за «щось». З часом парубок засвоює уроки таких застіль і прагне ще більше святкувань у колі своїх друзів, які ймовірно потягнуть його «на подвиги», наприклад, піти на Андрія і зробити серйозні «збитки» якомусь господареві...

Якщо ми подивимося на церковний рік, то й від Великодня і до «другої Матері Божої» припадає не менше свят. Хотілося б, щоб і з цього приводу нам не створювали нових штампів і стереотипів, інакше святкування християнських свят може спотворити у свідомості прийдешніх поколінь поняття про суть нашої віри.

«ГОСПОДЬ І Я» — ВТІЛЕННЯ ВАСИЛІЯНСЬКИХ ТРАДИЦІЙ

Третій рік поспіль Василіянська семінарія в Брюховичах видає християнський молодіжний часопис «Господь і я». У цьому виданні втілюють задуми та творчі ініціативи брати-студенти. Часопис поділений на рубрики, зокрема такі, як *Церква, молодь світу, життя, наука, віра і культура, архів ЧСВВ.* Це загальні розділи, які містять окремі теми, що цікавлять молодих людей. В кожному номері є пастирське звернення до молоді, а також історії навернень молодих, які через важкі обставини чи недбалість спіткнулися, втративши істинний орієнтир у житті. Читачі знаходять відповіді на актуальні питання сьогодення — це й духовний світ, і соціально-культурні аспекти повсякденного життя, поради, як підготуватися до подружнього чи богопосвяченого стану. Вміти відчитати своє покликання сьогодні є найактуальнішою потребою. Світ, який пропонує, здавалося б, можливість вибору, насправді зводить молоду особу на манівці, деформуючи моральні цінності, які плекалися століттями, роблячи життя молодих людей беззмістовним. Тому брати-семінаристи почали робити перші кроки, намагаючись збагнути різні ситуації, в які потрапляють молоді особи, пригадуючи, навчаючись на власних помилках і за допомогою Божою і своїх настоятелів, тверезо осмислюють кожний конкретний випадок та діляться висновками на сторінках часопису. Не винятком є шкільне і зріле покоління. Конкурси, цікаві історії, завдання, які надруковані на його сторінках, надихають дітей на творчу працю, замість викидати час на телебачення і комп'ютерні ігри. Для батьків, бабусь, дідусів — це нагода зустрітися зі своєю молодістю в окремих рубриках. Дивлячись на сучасну молодь та пригадуючи свою юність, допомагають своїм дітям і внукам вчасно побачити помилки і не повторювати їх. Часопис

■ *молодіжний журнал «Господь і я»*

«Господь і я» є бажаним друкованим словом і для вірних інших конфесій. Журнал розповсюджують також за межами Галичини. Сподіваємось, що цей часопис буде активно розвиватись і стане добрим приятелем для багатьох людей, які шукають Бога.

Замовити або придбати часопис можна у Василіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Йосифа Велямина Рутського за адресою вул. Широка, 6, Брюховичі-Львів, чи в будь-якому василіянському монастирі.

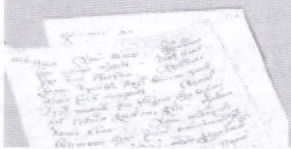

З редакційної пошти

На сторінках Вашого журналу хочу висловити щиру подяку Божому Милосердю, Пресвятій Родині, св. Юді-Тадею, св. Миколаю і всім святим за велику поміч у вирішенні життєвих проблем. Також висловлюю щиру подяку душам з чистилища за їхню допомогу і прошу в Бога якнайшвидшого визволення для них. Закликаю всіх людей молитися за них, бо вони також є нашими помічниками і заступниками!

Надія Карвацька
м. Львів, вул. Бойчука

Висловлюю щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, св. апостолу Юді-Тадею, св. Йосифові, св. Архистратигу Божому Михаїлу і всім святим за вислухані молитви і за зіслані на мою сім'ю ласки, за успішне закінчення інституту моїм сином. Дуже допомагають у важких життєвих ситуаціях молитви до Бога через Туринську плащаницю.

п. Надя
м. Бурштин

Висловлюю щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, св. Юді-Тадею, а також тим, хто молився за щасливе народження моєї внучки. Прошу через журнал «Місіонар» прославити св. апостола Юду-Тадея.

Оксана Головач
м. Мостиська

Висловлюємо найщирішу подяку Господу Богу, Матері Божій, св. апостолу Юді-Тадею, св. Шарбелю та всім святим за підтримку у різних життєвих ситуаціях. Дякуємо за вислухані молитви та зіслані нам ласки. Завдяки їх заступництву і молитві наші молитви були вислухані, а прохання здійснені. Закликаємо усіх щиро вірити і молитися, а Бог і всі святі Вам обов'язково допоможуть.

Моліться щиро в любові, істині й вірі, і тоді ваші прохання здійсняться. Прикладайте зусилля, щоб у своєму житті також втілити Божий план щодо нас самих і зберегти себе у любові Божій.

Олександр Баран з родиною
м. Червоноград, Львівська обл.

На сторінках часопису «Місіонар» дякуємо Господу Богу, Пресвятій Богородиці, св. апостолу Юді-Тадею, св. Миколаю Чарнецькому, св. Антонію з Падуї за вислухані молитви. Особлива вдячність за двох синочків — Адріана і Маркіяна, а також за допомогу у захисті дисертації. Щира молитва — це найлегший спосіб вирішення «нерозв'язних» життєвих проблем, це найкращий порадник у часі важливих життєвих виборів, це вияв нашої вдячності Господу Богу за отримані ласки.

Назар і Христина
м. Львів

Висловлюю щиру подяку Господу нашому Ісусові Христу, Пречистій Діві Марії, а також св. Антонію, св. Шарбелю, св. Миколаю, св. Бенедикту, а особливо св. Юді-Тадею та отцю Піо і всім святим за успішну здачу іспитів.

Оксана
м. Великі Мости

Хочу подякувати і прославити св. апостола Юду-Тадея за вислухані молитви. Я молилася за успішне відновлення документів. Дякую св. Юді-Тадею за велику допомогу та опіку.

Уляна
м. Тернопіль

КРОСВОРД «МНОГОСТРАЖДАЛЬНИЙ ІОВ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

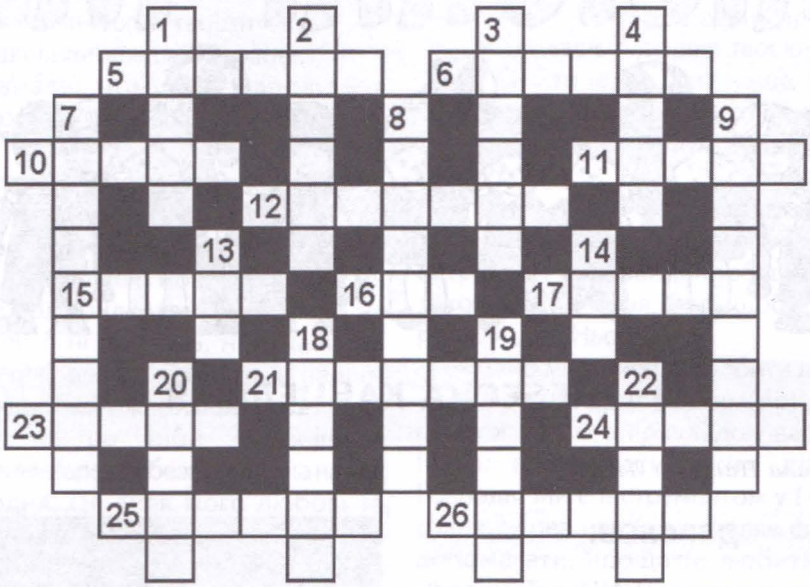

(Три крапки замініть словом із поетичної книги Іова)

По горизонталі: 5. Вогонь, що пожирає до загуби, що весь мій ... нищить дощенту. 6. Божий ... упав із неба і спалив овець і чабанів, пожер їх. 10. ... моя завжди буде відновлятись, і лук мій зміцніє в руці у мене. 11. Кожному сильному — була ..., а прихильники твої заселювали її. 12. О коли б то зважено моє горе, і на вагу покладено все моє ...! 15. Слухайте уважно моє слово, моя ... нехай увійде у ваші вуха. 16. Хай мене зважить на вазі правдивій, хай розпізнає ... мою невинність! 17. Воно б напевно переважило ... у морі, тим то й слова мої без тями. 21. Вид мій почервонів від плачу, на віях моїх тінь смерти, — хоч і нема в руках у мене насильства, хоч ... моя чиста! 23. ... перед Господом — мудрість, берегтися зла — це розум! 24. Таж він наповнював їхні доми щастям, у той час, ... злих його цуралась. 25. Дні мої линуть швидше, ніж ..., і безнадійно пропадають. 26. Назва одного із розділів книги Іова «... поручає звернутися до Бога».

По вертикалі: 1. Я одягавсь у справедливість, і вона вдягалась у мене; ... моє було, мов мантія і корона. 2. Хто пройшов крізь його подвійний ...? 3. Срібло має жилу початкову, ... — також місце, де його очищують. 4. Добре, коли є в когось ..., один на тисячу заступник, щоб людині вказати її обов'язок. 7. Сягну знанням моїм далеко і визнаю Творцеві моєму ... . 8. Господь повернув Іовові його ..., бо Іов заступався за своїх друзів; Господь збільшив усе, що було в Іова, удвоє. 9. Під усім небом він його розпросторює, і ... його аж до кінців землі сягає. 13. Усе це бачило моє ..., вухо моє це чуло й зрозуміло. 14. Чи ж реве ... при яслах повних? 18. Під ним, мов у казані, кипить безодня, йому море, мов ... на пахощі. 19. Пощо дає він ... бідоласі, і життя тим, яким на серці гірко? 20. Життя твоє буде ясніше півдня, а темнота буде, як ... . 22. Нехай його перекреслить тьма й тінь чорна, нехай над ним повисне хмара, нехай густий ... його збентежить.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД «ЙОРДАН», ЗА СІЧЕНЬ 2008 Р.:

По горизонталі: 2.Люд. 5.Чоловік. 6.Дух. 7.Мед. 10.Надія. 11.Голос. 12.Свічка. 13.Новина. 18.Вода. 19.Іван. 22.Матей. 23.Христос.

По вертикалі: 1.Любов. 3.Голуб. 4.Вітер. 8.Зірка. 9.Колос. 14.Бог. 15.Дар. 16.Рік. 17.Рай. 20.Давид. 21.Честь.

НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ

Підготувала Наталія ЛЕХ

ДВІ СЛОВІ

Христос народився! Мій маленький любий друже, ти частенько присилаєш мені листи, за які я тобі вельми вдячна, але, як я не просила, досі я не отримую твоїх віршиків, оповідань та цікавих історій. Хоча впевнена, що вони ховаються у твоїй шухляді. Не скупись — поділися ними з читачами «Місіонарчика». Повір, що твоїм витворам там (у шухляді) сумно і самотньо, вони також хочуть побачити цей світ.

Ти дуже талановитий, я в цьому переконана! Ці таланти є дарами Божими, якими ми повинні ділитися з ближніми, вони є виявом великої любові Христа до нас. Тому кожен зобов'язаний робити те, що найкраще вміє і цим прославляти велич Божу. Ти ж хочеш показати світові, яким великим і прекрасним є Бог? Присилай нам свої шедеври, і ми разом зробимо цей світ цікавішим, веселішим, наповненим любов'ю до ближнього і славою Божою.

■ *ІСУС ХРИСТОС з діточками*

ЛЮБИ ГОСПОДА БОГА ТВОГО

«Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, всією душею твоєю, всією силою твоєю і всіма мислями твоїми».

Це перша і найбільша Заповідь.

— А знаєш чому ця Заповідь є найпершою і найбільшою? — запитує батько.

— Ні, татку, не знаю, — відповідає син, зацікавлено дивлячись.

— Вона є передумовою для виконання усіх інших заповідей. Розумієш, якби ми когось не полюбили, то добровільно не виконували б ні прохань, ні наказів, ні настанов цієї особи. Господь є нашим Творцем, який безмежно любить нас. І Його Заповіді — це ніби батьківське застереження перед небезпекою, яка на нас чекає щодня. Це вияв Його любові та турботи про нас, про наше життя. Тому у цій Заповіді Він просить любити Його. А любов передбачає взаємну довіру, турботу, допомогу, радість та співпереживання, співстраждання.

— Тепер розумію. А що означає «любити всім серцем»?

— Це означає, що серце має бути відкритим для Нього, для Його любові, уважним до Його щоденних прохань.

— А — «всією душею твоєю»?

— Ти знаєш, що наша душа є безсмертна. Ми повинні спрямувати її до Бога: до добрих діл, до любові, до співчуття.

— А — «всією силою твоєю»?

— Бог дає нам сили, щоб ми змогли витримати життєві випробування. Але, також дає їх і для того, щоби ми щось робили для Нього.

— А що ми можемо зробити для Бога?

— Кожен християнин покликаний своїм життям та прикладом наслідувати Ісуса: показувати, яким добрим є Господь. Ми є інструментом у Господніх руках: через нас Він виявляє свою силу допомагати, прощати, любити друга і ворога. Ти, наприклад, можеш добре вчитися, щоб потім, використовуючи свої знання для служіння людям, через свою

■ *допомагати мамі, братику чи сестричці, дідусеві чи бабусі*

професію. Можеш допомагати мамі, братику чи сестричці, дідусеві чи бабусі. Ти ж пам'ятаєш, що сказав Ісус: коли ти допомагаєш братові найменшому, то допомагаєш Йому?

— Добре, а як можна Бога любити всіма мислями?

— У тебе мають бути добрі думки, плани, наміри, мрії. А також щоденною молитвою, через яку ти щодня звертаєшся до Бога.

Це одна із Заповідей любові, які проголошують, що запорукою праведного життя є любов. Таким життям повинен жити кожен християнин. Як за давніх часів, коли на землі панувало зло, жорстокість, насильство і люди поклонялися багатьом богам, християни були взірцями любові та милосердя, такими маємо бути і ми, щоб з нас брали приклад наші товариші у Христі, і ті, які не сповідують одної з нами віри.

ЗАПИТАННЯ

А які ти дав би відповіді допитливому сину? Що для тебе означає дотримуватися цієї Божої Заповіді?

У НАШІЙ ПОШТІ

«Я ставлюся до Діда Мороза та Санти Клауса як до казкових героїв, бо вони існують в інших країнах. Міркую, що Миколай живе на небі, бо він є святим. І уявляю його Єпископом».

Іринка ПАЛЯНИЦЯ,
м. Львів, 8 років

■ *подяка св. МИКОЛАЮ за подарунки*

Дякую тобі, Іринко, що не забуваєш і присилаєш відповіді на запитання та кросворди. Хотілося б дізнатися більше про тебе: про успіхи у школі, про традиції святкування Різдвяних свят у твоїй сім'ї, про те чим займаєшся у вільний час. «Місіонарчик» чекає також побажань та пропозицій щодо тем, які ми розглядаємо.

«Дорогий «Місіонарчику», мені дуже шкода, що цього року Ти не попав мені до рук. Я б з радістю написала відповіді на Твої запитання і кросворди. Мені справді дуже шкода, але так, напевно, мало статися.

Ще б хотіла подякувати Святому Миколаю за його гарний подарунок. Я завжди мріяла мати таку гарну складанку. Дякую йому і обіцяю бути чемною і наслідувати Божі заповіді, як це робив Святий Миколай».

Оксанка КОЗАЧОК,
с. Боложнів, 12 років

Мені також шкода, Оксанко, що ти не побачила «Місіонарчика». Хотілося б знати, з яких причин, і що я можу зробити для того, щоб він став до тебе ближчим?

Святий Миколай дуже радий, що його подаруночок до тебе дійшов. І вдячний за твій подаруночок, сама знаєш який. Прочитавши твою обіцянку, пообіцяв натомість всіляко допомагати і винагородити за діла та старання.

«Я дуже люблю Україну. Найбільше дізнаюся про неї з уроків історії, які веде директор Михайло Васильович. Любов до України мені прививають також батьки. Разом з ними щовечора молюся за Президента, за весь український народ. Це, на мою думку, найголовніший метод любити Україну. Любов до України — це також любов до її чудової мови, природи, маминої пісні. Ми повинні берегти культурну спадщину нашого народу. Любов — це і толерантність, тобто здатність сприймати або терпіти щось чуже, і екологічна свідомість.

Щиро вітаю весь колектив часопису із святом Миколая. Бажаю міцного здоров'я і творчих успіхів у праці».

Андрій ДЖУРИН,
м. Долина, 13 років

■ *Святий МИКОЛАЙ дуже радий, що його подаруночок до тебе дійшов*

Вдячна за лист, Андрійку. Дуже цікаво було дізнатися про тебе, про те чим ти займаєшся. Знаю, що твоя композиція до Нового року для школи, яку тобі допомогла зробити мама, була пречудова. Бачу, що ти любиш цю справу, і що переживаєш за наше довкілля та майбутнє України. Андрійку, якщо ти своїм прикладом будеш показувати як бережно треба ставитися до природи, робитимеш такі гарні композиції — показуватимеш красу і велич природи своєму оточенню, то за майбутнє країни, та й світу, можу бути спокійна, бо воно у надійних руках.

Редакція щиро дякує за привітання. Шкода, що твій лист прийшов після 19-го грудня, і ми не встигли передати Святому твою адресу для особливого подарунка. Але не засмучуйся, цьогоріч він обов'язково тобі його передасть через редакцію. Звісно, якщо ти будеш чемним.

ВИПРАВЛЕННЯ

У номері часопису «Місіонар» за січень трапилися помилки у рубриці «Місіонарчик». Вірш «Легенда про четвертого царя» написала Наталія Назар, а смішинку «Спостережливий хлопчик» — Соломія Корнич.

ТО ЇМ ІСУСИК ДОПОМІГ...
РІЗДВЯНЕ ОПОВІДАННЯ

Леся ВЕРХОВИНКА

Мати накрила стіл убогою скатертю, поставила на нім хліб, сіль та збиралась уже подавати вечерю. На лавці посідало рядочком троє молодших дітей: семилітня Ганнуся, шестилітній Юрко і маленька Катря-триліточок. Калатали ложками до стола і викрикували радісно:

— Борщик будемо їсти, борщик!

Батько вернувся саме з села і, скидаючи кептар, усміхнувся до дітей. Видко, приніс якусь добру відомість.

— Будемо мати гостей, жінко. Чи багато ти наварила на вечерю?

— Яких гостей? — здивувалася мама, а Михась нашорошив вуха.

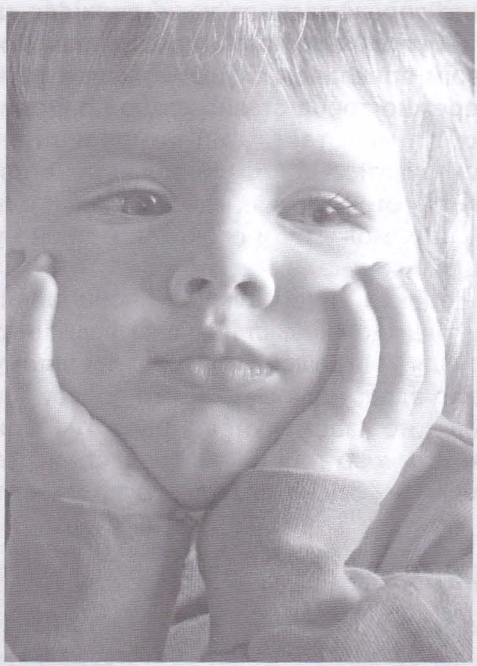

■ *діти чекали смачної вечері...*

— Не бійся. Наших стрільців. Нині власне прийшов свіжий відділ війська і виручить тамтих бідаків... Як тільки стемніє зовсім, прийдуть до села на відпочинок. Треба буде їх якось порозбирати по хатах та погостити. Нехай і вони покушають куті.

— Ой, яка то нині кутя. Більше сліз, як меду... Та й борщ не такий, як колись був... Але що робити? Не можу їх так пригостити, як годиться, та чим хата багата — тим рада.

Михась дуже урадувався. Боже, яке несподіване щастя! Вони, ті герої, котрих він так любив, так подивляв і стільки разів бачив у своїх снах, прийдуть сюди, до їх нужденної хатини... Будуть їсти разом із ними святу вечерю, колядувати...

І він аж забув про свій вертеп, так потонув у радісних мріях.

А герої входили вже до села. Ішли помучені, поранені, голодні та померзлі, але з їх уст лилися звуки коляди. Вертали з поля боротьби, сплямленого кров'ю та засіяного кістками, а їх уста співали пісню миру й любові. Душа кожного линула на крилах пісні до батька, неньки, до рідного села чи міста, до рідної хатини.

І до убогої хижі на краю села прийшло кілька. Батько вийшов аж на ворота вітати дорогих гостей, а мати садовила їх за столом та просила вибачення, що не така вечеря добра, як повинна бути. Але бідні хлопці були такі голодні, що ліпшої їди навіть не могли собі уявити.

Михась конче хотів сидіти межи стрільцями. Мати не хотіла йому спершу дозволити та казала йти на кінець стола

до дітей. Але один із стрільців почув це і взяв хлопчину за руку.

— Ходи, ходи, козаче, до нас... Не спиняйте його пані-матко. — Посадив Михася коло себе. Хлопець осмілився та став розпитувати гостей про звичаї українського війська, про способи боротьби та чи переможуть вони ворога.

— Дивіть, дивіть, який цікавий хлопчина! — дивувалися стрільці.

— Не бійся, Михасю. Дасть Бог, що ми переможемо ворогів та визволимо нашу Вітчизну з кайданів! — говорив йому той високий, молоденький стрілець, що посадив його біля себе.

— Боже, коби я був трохи більший!.. — зітхав Михась.

— А то чому?

— Боровбимся разом із вами за волю! — відказав рішуче хлопець.

— Славно! — гукнули стрільці. — Уже Україна не згине, коли навіть такі хлоп'ята хочуть її боронити.

Михась почервонів і став неспокійно совatись на лавці. А відтак наглим рухом обняв за шию молодого срільця і спитав пошепки:

— А ви... ви... не приймили б мене вже тепер до свого війська? Я вже не такий маленький і стріляти трохи умію...

Стілець погладив рукою біляву голову хлопчини.

— Пожди ще трохи, — відповів. — Ти ще до кріса заслабий. Посидь іще при батькові та мамі, помагай їм у роботі, учись, ще й на тебе прийде пора.

Убога вечеря скінчилася. З'їли вже кутю та стали колядувати. Спочатку пісня виходила тиха, несміла, неначе б затісно їй тут було або немовби лякалася, щоби не розбудити лиха, що затаїлось там... за чорним лісом. Але відтак ставала щораз голосніша, щораз міцніша. Аж затряслися шибки в маленькім віконці хати.

■ *герої входили до села*

— Христос родився, Бог воплотився, ангели співають... — пісня втікала крізь тонкі стіни надвір і летіла в простори. А там десь у другій хаті відзивалася друга коляда, в третій — третя, і загомоніло небавом ціле село. А пісня та була така гарна, що навіть зорі на небі заслухалися в неї... А маленький Ісусик в Михасевім вертепі витягав з ясел рученята і всміхався так мило, наче живий...

Михась колядував також. Його личко почервоніло, очі загорілися, тремтів цілий із зворушення. Мати витирала сльози з очей. Навіть менші діти затихли, перестали пустувати. А за лісом було тихо... Чи й ворог заслухався в коляду, чи тільки причаївся?

Але нараз пісня урвалася. Попід вікном застукотіли кінські копита. Хтось їхав чвалом через село. Почулися крики і неспокійні голоси. Один із стрільців вибіг надвір, але зараз вернувся назад і сказав товаришам збиратися до відходу.

— Вороги зачаїлися і удали, що спочивають, а тепер зробили несподівано

наступ... Мусимо чимскорше іти на поміч... А кріси на остро, бо там треба буде, здається, помірятися на багнети...

Хлопці позабиралися від стола і за хвильку виходили вже з хатини.

— Оставайте з Богом! — прощали вони господарів. — Святкуйте здорові, а нас ворог кличе на інше, криваве свято.

Михась неначе пробудився з якогось чарівного сну.

— Так коротко були... Так швидко виходять... А може, вже й не вернуть...

Втім нова якась думка перелетіла через його голову. Вхопив із кілка свій маленький кептар, насунув на вуха шапку і висунувся також непомітно надвір.

— Я піду з ними бити ворога. Я мушу піти...

До хатини був прибудований з однієї сторони низький дашок, спертий на чотирьох стовпах. Тут складалося ріще[1], що діти носили з лісу, сіно або що інше. Сюди і поліз тепер Михась та став навпотемки шукати чогось рукою по землі. Відкинув кілка великих каменів та витягнув із цієї скритки старий заржавілий багнет. Цей багнет знайшов хлопчина ще восени десь у лісі і переховував його тут, та ждав відповідного часу, коли зможе ним озброїтись.

Ніж був прив'язаний до мотузка. Михась припоясав собі його і побіг за стрільцями, що були вже віддалилися за цей час на кільканадцять кроків. Ніч була дуже ясна, і Михась бачив виразно, як блищали в світлі місяця ножі на їх крісах.

А коли вже було близько, став шукати очима того молодого стрільця, що сидів коло нього при вечері. Побачив його і схопив за рукав.

— Я таки йду з вами...

Стрілець оглянувся і очам своїм не хотів вірити.

— Куди тобі? Вертай назад до хати.

— Ні, я вже не верну, коли раз пустився...

Стрілець глянув на лице хлопчини і

■ *До хатини був прибудований з однієї сторони низький дашок, спертий на чотирьох стовпах*

занімів. На тім личку малювалася така відвага і рішучість, що годі було йому противитися.

— Нехай іде! — сказав він.

— Нехай іде! — сказали й інші стрільці, що чули сміливу відповідь хлопця.

І Михась пішов. Вмішався поміж військо і дріботів щосили малими ногами, щоби додержувати кроку з вояками. Рукою стискав він свою зброю, а очі блукали по небі, по зірках та яснім місяці. Він не думав ні одної хвильки про себе, про цю небезпеку, на яку наражався, але всі його гадки були звернені до одного: «ах, якби нам пощастило... Якби ми перемогли...»

— Ісусику маленький, Ісусику милий, дай нам побіду! — шептали його уста.

А місце боротьби було вже недалеко.

Коли на небосхилі з'явилося бліде зимове сонце, а в маленькій сільській церковці задзвонив дзвін, звіщаючи людям Різдво Ісуса Христа, — було вже по бою. Багато стрільців зложило свої буйні голови у тій різдвяній битві. Багато крові пролилося по білім снігу. Але ворога перемогли і відперли далеко... І та чудова, ясна різдвяна ніч була свідком найбільшої хоробрості українського народу.

А до маленької хатини на краю села принесли стрільці тяжко раненого хлопчика. На його грудях було видно криваву рану, завдану багнетом ворога. Личко було бліде, а очі закриті, немов у сні. Він був непритомний.

Батько й мати плакали й ламали руки. Малі діти з ляком споглядали на свого брата, якого ледве могли пізнати. Але стрільці оповідали з захопленням, як хоробро бився цієї ночі оцей малий...

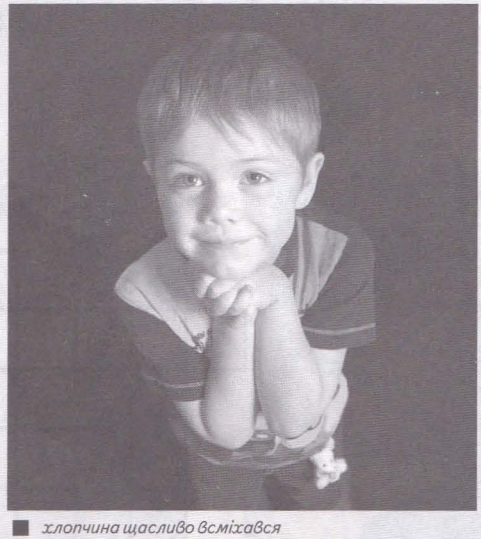

■ *хлопчина щасливо всміхався*

За хвильку прийшов військовий лікар, оглянув Михася та потішив родичів:

— Не бійтеся. Рана не така дуже небезпечна. Ми вже вилікуємо того вашого героя.

З тяжкою бідою удалося лікареві привести хлопчину до притомності. Михась відкрив очі і глянув неспокійно довкруги себе. А перші слова, які сказав, були такі:

— Чи... наші... побідили?..

— Побідили, побідили... І прогнали ворога далеко, — відповіли йому всі присутні, втішені його голосом.

Хлопчина всміхнувся щасливо.

— То Ісусик їм допоміг... Я так молився до Нього, так просив Його о побіду...

На столі стояв вертеп, а там усередині лежав у яслах маленький Ісус-дитина, простягав рученята і всміхався, наче живий.

А на морозі збилися в громаду сільські діти і з подивом дивилися на свого ровесника, що вже боровся за Україну...

[1] *ріще — хмиз*

КРОСВОРД

Підготувала Наталія ЛЕХ

■ *Оноре де...*

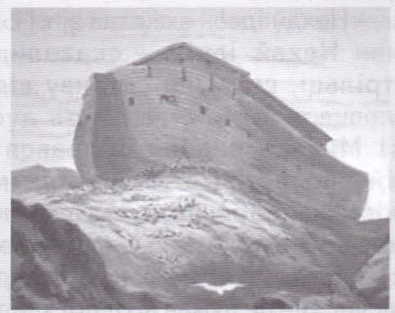

■ *НОЙ збудував...*

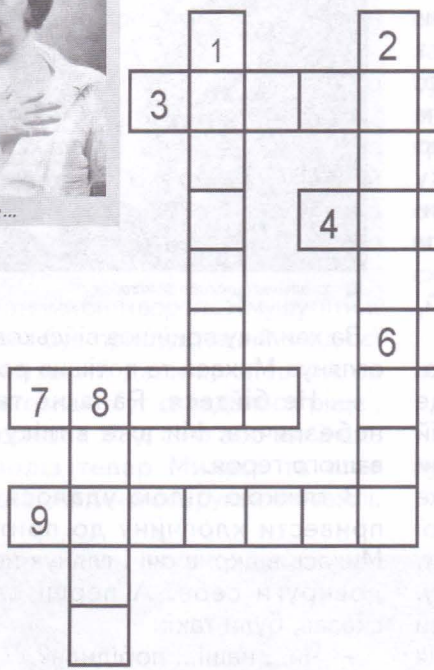

■ *Як називається божок, якому поклонялися у давнину?*

По горизонталі: 3. Що Бог наказав збудувати Ною? 4. Яке свято ми святкуватимемо 15 лютого? 6. Як називається жінка, в якої помер чоловік? 7. Ангельська їжа. 9. Французький письменник Оноре де ...

По вертикалі: 1. Мудрий цар, який увійшов в історію завдяки своїм приповідкам. 2. Місце, на якому приносили жертви. 5. Як називається божок, якому поклонялися у давнину? 8. Синонім слова «напад».

Відповіді на кросворд за грудень 2007:

По горизонталі: 1. Лист. 3. Подушка. 4. Замок. 6. Подарунок. 8. Комин. 9. Вчинок.
По вертикалі: 1. Лапландія. 2. Сідло. 5. Сніговик. 7. Лимон.

Редакція "Місіонар" пропонує:

святкові листівки,
іконки та образки на різноманітну тематику.

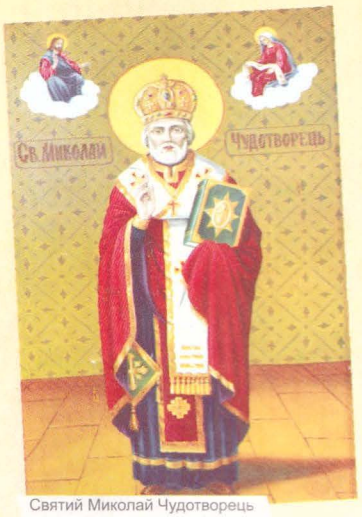

Святий Миколай Чудотворець

Воскресіння Христове

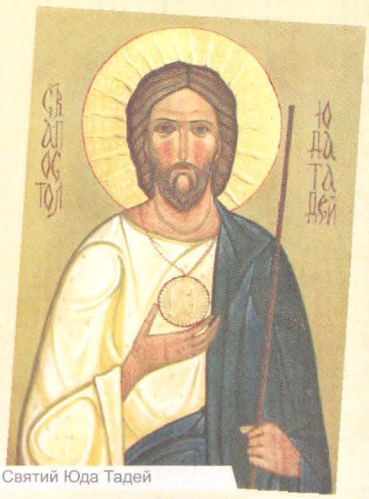
Святий Юда Тадей

Хрещення Ісуса в Йордані

Різдво Ісуса Христа

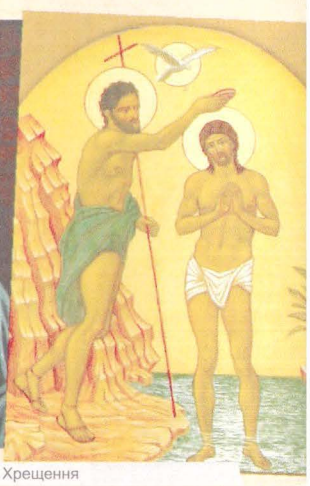
Хрещення

Під час душпастирських відвідин родини, з нагоди пам'ятних подій, на свято — це найкраща пам'ятка і подарунок.

Василіянський інститут філософсько-богословських студій ім. митрополита Йосифа Велямина Рутського
монастир святого Йосифа

о. Василій КОВБИЧ, ЧСВВ
протоархимандрит

у монастирській каплиці

заняття монастирського хору

Христос закликає тих, які пішли за Ним, учитися від Нього (пор. Мт 11,29). Цю заповідь отці Василіяни виконують у Василіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського у Брюховичах біля Львова. На шести курсах сьогодні навчається більше восьмидесяти молодих ченців — майбутніх душпастирів для нашого народу по василіянських монастирях в Україні та за її межами, а також місіонерів, письменників, викладачів, духовних працівників у різних сферах суспільного життя.

Допомагаючи Василіянському інституту ім. Й. В. Рутського, Ви дбаєте про духовне здоров'я майбутніх поколінь. Пожертву для інституту Ви можете скласти в будь-якому василіянському монастирі із зазначенням адресата пожертви, або перечислити на рахунок:

Монастир св. Йосифа Провінції Найсвятішого Спасителя отців Василіян в Україні

ЄДРПОУ 26256274, р/р № 2600201045474, МФО 385372
у Другій Львівській філії ВАТ Кредобанк у м. Львові

о. Ісидор ПАТРИЛО, ЧСВВ
вислужений протоархимандрит

подяку Шяуляйського університету
о. Епіфанію ГНАТІВУ, ЧСВВ
вручає Алдона ВАСІЛЯУСКЄНЄ

у навчальному залі

новоєрейське благословення
о. Йосафата ХАЙМИКА, ЧСВВ